

**TURIEN & CO. HOLDING B.V.
ALKMAAR**

JAARVERSLAG 2022

Postbus 216
1800 AE Alkmaar

INHOUDSOPGAVE	Pag.
Personalia	2
Kengetallen	3
Verslag van de Raad van Commissarissen	4
Bestuursverslag	8
Geconsolideerde jaarrekening	
Geconsolideerde balans per 31 december 2022	33
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	35
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022	37
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening	38
Enkelvoudige jaarrekening	
Enkelvoudige balans per 31 december 2022	67
Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	67
Toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening	68
Overige gegevens	
Statutaire winstverdelingsregeling	70
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	71

PERSONALIA

Raad van Commissarissen

De heer drs. W.J.H. Gerritsen, voorzitter
De heer mr. P.J. Schneider
Mevrouw mr. I.A. Visscher
De heer dr. N.G. de Jager

Bestuur

De heer drs. P. van Geijtenbeek, algemeen directeur
Mevrouw F.J.E. Bakker RA, financieel directeur

Accountant

Deloitte Accountants B.V.

Actuaris

Triple A - Risk Finance Certification B.V.

Vermogensbeheerder

Lombard Odier Funds (Europe) SA, Luxemburg, Netherlands Branch

Kengetallen

X € 1.000

	2022	2021	2020	2019	2018
Bruto geboekte premie	188.435	162.364	135.950	119.374	105.032
Verdiende bruto premie	185.838	158.635	132.789	115.863	103.702
Bruto schadelast					
- Lopend jaar	107.323	78.310	68.361	63.351	52.380
- Oude jaren	2.219	840	7.721	6.040	3.048
Totaal schadelast	109.542	79.150	76.082	69.391	55.428
Technische resultaat voor Herverzekering en Toerekening beleggingsresultaat	15.901	27.465	12.397	8.130	14.159
Saldo herverzekering	-6.547	-10.197	1.262	-526	-6.570
Technisch resultaat na:					
- Herverzekering	9.354	17.268	13.659	7.604	7.589
- Herverzekering en toerekening beleggingsresultaat	3.107	20.383	13.586	9.025	9.048
Schaderatio voor herverzekering	59%	50%	57%	60%	53%
Combined ratio na herverzekering en toegerekende opbrengst uit beleggingen	98%	87%	90%	92%	91%
Solvabiliteit onder Solvency II					
Eigen vermogen/Own funds	77.724	72.887	61.646	53.897	47.064
SCR-kapitaalvereiste	47.211	39.658	32.122	28.423	25.354
Surplus	30.513	33.229	29.524	25.474	21.710
Solvabiliteitsratio	165%	184%	192%	190%	186%

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Aan de Aandeelhouder van Turien & Co. Holding B.V.

Inleiding

De belangrijkste taak van de Raad van Commissarissen is het toezicht houden op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de Groep en de ontwikkelingen van de verzekeraar, zowel bedrijfsmatig als voor wat betreft het realiseren van haar missie. Daarnaast staat de Raad het bestuur met adviezen terzijde. In dit verslag legt de Raad van Commissarissen verantwoording af over het uitgeoefende toezicht.

Activiteiten van de Raad van Commissarissen

De toezichthoudende activiteiten van de Raad van Commissarissen zijn gebaseerd op de jaaragenda, welke jaarlijks voorafgaand aan het boekjaar wordt vastgesteld. In het verslagjaar hebben zes reguliere vergaderingen plaatsgevonden, waarvan vier keer (deels) in de aanwezigheid van de externe accountant. Er is daarnaast in juni een dag georganiseerd waarbij de omgevings- en SWOT-analyse (Strengths (sterktes), Weaknesses (zwaktes), Opportunities (kansen) en Threats (bedreigingen)) zijn besproken en de strategische risicoanalyse en het vaststellen van de ORSA-scenario's centraal stonden. Naast de extern accountant zijn de sleutelfuncties allen (met uitzondering van Compliance) minimaal twee keer aanwezig geweest bij een van de vergaderingen. Lombard Odier heeft in de vergadering in februari een terugblik gegeven op de markten en het gevoerde beleid, een toelichting gegeven op het rendement en huidige positionering en visie op de vooruitzichten gepresenteerd. Tijdens de vergaderingen waren alle leden van de Raad van Commissarissen aanwezig. Met het bestuur is onder meer gesproken over de algemene gang van zaken en de resultaten, de ondernemingsstrategie, het meerjarenplan en de marktontwikkelingen.

Verder is in deze vergaderingen aandacht besteed aan onder andere het kapitaalbeleid, het beleggingsbeleid, het herverzekeringsbeleid, de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment), de berekening van de SCR (Solvency Capital Requirement), de onderbouwing van de LAC-DT in de SCR-berekening, de Solvabiliteitsratio, de waardering van de technische voorzieningen, de jaarplannen en rapportages van de sleutelfuncties, het vermogensbeheer, het jaarverslag en jaar-QRT's, de toelichting op de Solvency II richtlijnen in de jaarrekening, het controleplan, de management letter en het accountantsverslag van de externe accountant. Tevens is er aandacht besteed aan diverse governance gerelateerde onderwerpen zoals o.a. de evaluatie van het functioneren van de sleutelfuncties en de evaluatie van het programma voor permanente educatie, de vaststelling van de charters van de sleutelfuncties, het bestuursreglement en het reglement van de Raad van Commissarissen.

In 2022 is daarnaast specifiek aandacht besteed aan (de evaluatie van) het thuiswerkbeleid, de samenstelling en ontwikkeling van het managementteam, de risicoanalyse aangaande inflatie, het beloningsbeleid met daarbij gerichte focus op het functiegebouw en koopkracht bewaking, de borging van fraudemanagement, cybersecurity en informatiebeveiliging, volmacht management en de GRI-rapportage als onderdeel van de verslaggeving aangaande maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De gehele Raad van Commissarissen maakt deel uit van de Audit en Riskcommissie (ARC), waardoor de relevante onderwerpen worden besproken in de reguliere commissarissenvergaderingen. Binnen de RvC bestaat sinds 2022 uit oogpunt van proportionaliteit een zogenoemde ARC-'light'. Deze commissie heeft als doel de formele ARC voor te bereiden met de benodigde en gewenste diepgang. Er wordt verslag van het overleg gedaan teneinde de overige RvC leden te adviseren en te informeren aangaande de vergaderstukken. De ARC-light bestaat uit één van de leden van de RvC (de financieel expert de heer dr. N.G. de Jager). Leden van de RvC kunnen de vergaderingen van de ARC-light bijwonen. Daarnaast zijn de Financieel directeur, de sleutelfuncties in de tweede lijn, de Interne Audit Functie van de Groep en de externe accountant bij de vergaderingen van de ARC-light aanwezig, tenzij de ARC-light anders besluit. De ARC-light kan tevens besluiten andere personen tot de vergadering toe te laten. In het reglement RvC en reglement ARC is voorgaande vastgelegd. Daarnaast is er een remuneratiecommissie. De remuneratiecommissie wordt gevormd door de voorzitter van de Raad van commissarissen, de heer W.J.H. Gerritsen, en mevrouw I.A. Visscher. Er

is een reglement voor de Raad van Commissarissen van toepassing, waarin tevens is opgenomen een addendum reglement voor de Audit en Risk Commissie en een addendum reglement Remuneratiecommissie. De remuneratiecommissie heeft in 2022 één vergadering gehouden waarin als belangrijkste onderwerpen zijn besproken het jaargesprek met en de arbeidsvoorwaarden van de bestuursleden. Mede naar aanleiding van dit jaargesprek is de remuneratie van de bestuursleden door de remuneratiecommissie en de RvC vastgesteld.

Buiten de vergaderingen om is er regelmatig contact tussen het bestuur en leden van de Raad van Commissarissen en is er overleg tussen de commissarissen onderling. De voorzitter van de RvC heeft daarnaast ook één op één met de sleutelfunctie-houders gesproken.

Naam	Aantal RvC vergaderingen bijgewoond	Aantal vergaderingen Remuneratie-commissie bijgewoond	RvC-dag bijgewoond
De heer drs. W.J.H. Gerritsen	(6/6)	(1/1)	(1/1)
Mevrouw mr. I.A. Visscher	(6/6)	(1/1)	(1/1)
De heer mr. P.J. Schneider	(6/6)	(0/1)	(1/1)
De heer dr. N.G. de Jager	(6/6)	(0/1)	(1/1)

Eind november 2022 heeft de RvC haar jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd. De uitkomsten van de zelfevaluatie zijn gedeeld met het bestuur.

Samenstelling van de Raad

Naam	Geboortedatum	Nationaliteit	rol	Eerste benoeming	Lopende termijn
De heer drs. W.J.H. Gerritsen	21-06-1961	Nederlands	Voorzitter	03-09-2018	01-11-2023
Mevrouw mr. I.A. Visscher	11-09-1962	Nederlands	Vicevoorzitter	11-10-2015	01-05-2025
De heer mr. P.J. Schneider	23-08-1951	Nederlands	Lid	11-10-2015	03-09-2026
De heer dr. N.G. de Jager	19-06-1954	Nederlands	Lid *)	06-02-2019	06-02-2027

*) De heer de Jager is tevens financieel expert in de zin van art. 39, lid 1, Richtlijn 2014/56/EU.

Mevrouw mr. I.A. Visscher heeft aangegeven in mei 2023 te willen aftreden. Inmiddels is een selectieprocedure voor de werving van een nieuwe commissaris in gang gezet.

De samenstelling van de Raad van Commissarissen heeft in 2022 geen wijzigingen ondergaan. In de Raad van Commissarissen is op balansdatum 25% van de leden vrouw. Er is een personele unie van de Raden van Commissarissen van Turien & Co. Holding B.V. (de moedermaatschappij) en Ansva Verzekeringsmaatschappij N.V.

Volgens de statuten worden commissarissen benoemd voor een periode van vier jaar. De commissarissen treden periodiek af volgens een door de Raad van Commissarissen vastgesteld rooster van aftreden. Aftredende commissarissen zijn terstond herbenoembaar. In het Reglement van de Raad van Commissarissen is vastgelegd dat een commissaris die na drie periodes van vier jaar aftreedt, niet wordt herbenoemd tenzij bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven. In dat geval legt de Raad van Commissarissen hierover verantwoording af in het jaarverslag.

Opgave hoofd- en nevenfuncties

Er wordt voldaan aan de eisen zoals genoemd in art 2:142a lid 1 BW respectievelijk art 2:252a lid 1 BW; deze artikelen bepalen onder meer het maximaal toegestane aantal commissariaten per commissaris. Onderstaand zijn de eventuele hoofdfuncties en/of eventuele nevenfuncties voor zover deze relevant zijn voor de vervulling van de taak als commissaris toegelicht.

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
drs. W.J.H. Gerritsen	Directeur van Chipin Holding B.V. (tot 23-11-2022) en Bestuurder van Circonica Circular Energy B.V.	Commissaris bij Zego Insurance N.V. (tot 1-9-2022)
mr. I.A. Visscher	CEO van De Vereende N.V.	Bestuurslid van het Verbond van Verzekeraars
mr. P.J. Schneider	n.v.t.	n.v.t.
dr. N.G. de Jager	Voorzitter bestuur alsmede Lid pensioencommissie van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young	Lid redactiecommissie Kluwer, compendium voor de jaarrekening. Lid redactiecommissie het Verzekeringsarchief. Peningmeester Fundashon Plataforma Kultural (tot 1 februari 2023)

Onafhankelijkheid

Naar het oordeel van de Raad van Commissarissen is voldaan aan de principes voor onafhankelijkheid (zoals bedoeld in de Nederlandse Corporate Governance code artikel 2.1.7 t/m 2.1.9), waarbij dient te worden vermeld dat de heer P.J. Schneider, gezien zijn belang als aandeelhouder, in de Raad als 'niet-onafhankelijk' beschouwd wordt. Jaarlijks wordt in de zelfevaluatie van de Raad van Commissarissen specifiek aandacht besteed aan de samenloop van de rol van commissaris en aandeelhouder. In het reglement van de Raad van Commissarissen is beschreven op welke wijze eventuele tegenstrijdige belangen worden voorkomen c.q. hoe er dient te worden gehandeld in geval van belangenverstrengeling. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen, betreffende de Groep en/of de commissarissen, behoeven goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Dergelijke transacties worden vermeld in het jaarverslag. Er is in 2022 geen sprake van dergelijke transacties.

Permanente educatie

Ook in 2022 hebben alle commissarissen deelgenomen aan de modules van het PE-programma Deskundigheidsbevordering dat Nyenrode Business Universiteit in samenwerking met de Insurance Academy van het Verbond van Verzekeraars organiseert voor managing directors, bestuurders en toezichthouders van een verzekeringsinstelling. De volgende thema's zijn behandeld in de twee modules in 2022 (een module beslaat twee dagdelen):

- Toepassingsmogelijkheden Data en IT
- Ethisch kader data gedreven besluitvorming
- Blockchain, DLT, tokenisatie en toezicht
- Ecosystemen
- Businessmodel ontwikkeling en transformatie
- Innovatiemanagement

Jaarrekening en bestemming van het resultaat

Overeenkomstig artikel 19 van de statuten is door het bestuur de jaarrekening 2022 bestaande uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over het jaar 2022 met toelichting, opgemaakt. Wij hebben de jaarrekening ongewijzigd goedgekeurd. Deze stukken, door Deloitte Accountants B.V. van een goedkeurende controleverklaring voorzien, worden u hierbij ter vaststelling voorgelegd.

Wij stellen u voor de jaarrekening, zoals hierna opgenomen, vast te stellen, het resultaat team laste van de overige reserves te brengen en het bestuur decharge te verlenen.

Wij spreken graag onze dank uit aan het bestuur en de medewerkers voor de grote inspanningen die zij in 2022 in het belang van Turien & Co. Holding B.V. hebben geleverd.

Amsterdam, 16 mei 2023

De heer drs. W.J.H. Gerritsen, voorzitter

De heer mr. P.J. Schneider

Mevrouw mr. I.A. Visscher

De heer dr. N.G. de Jager

BESTUURSVERSLAG**Inleiding**

Het bestuur kijkt met gemengde gevoelens terug op het jaar 2022. De inval van Rusland in Oekraïne heeft het geopolitieke landschap dramatisch doen veranderen. Belangrijker nog zijn de humanitaire gevolgen, waaronder de vele tienduizenden slachtoffers en de miljoenen ontheemden en vluchtelingen. De economische impact hiervan, waaronder energie- en voedselschaarste, verstoringen in de supply chains, een ongekend hoge inflatie en snelle rentestijgingen hebben ook in Nederland tot toenemende armoede, maatschappelijke onrust en spanningen in de arbeidsverhoudingen geleid.

De gevolgen van de klimaatverandering zijn dermate ernstig dat het in samenhang met de andere problemen tot een van de meest bedreigende situaties leidt. De droogte in vele gebieden in de wereld leidt allereerst tot enorme hongersnood in Afrika, tot branden over de hele wereld en tot slot tot lage waterstanden in Europa. Dit alles leidt op de langere termijn tot een kettingreactie, waaronder de verder afnemende biodiversiteit maar bijvoorbeeld in Nederland ook de impact op verzakkingsrisico's van gebouwen. De erkenning in Nederland van de stikstofcrisis, landbouwcrisis en energiecrisis staan naar de mening van Ansvar in de schaduw van mondiale risico-escalatie waaronder de veranderende wereldorde, de opwarming van de aarde en toekomstige migratiestromen.

Afgelopen jaar hebben de februari stormen Dudley, Eunice en Franklin een sterke impact gehad op het resultaat 2022 gehad. Het jaar is met een verlies van € 266.000 voor belastingen afgesloten. Dit is hoofdzakelijk toe te rekenen aan het beursklimaat en het hieruit voortkomende negatieve beleggingsresultaat van € 10,0 miljoen. Het technisch resultaat (voor toerekening van het beleggingsverlies) bedraagt € 9,4 miljoen. Dit is € 7,9 miljoen lager dan vorig jaar, deels toe te rekenen aan de februari stormen (€ 3,1 miljoen voor eigen rekening) en deels door de vorming van een extra IBNR-voorziening voor het inflatierisico van (€ 2,3 miljoen netto).

De SCR-ratio is gedaald van 184% eind 2021 naar 165% eind 2022, dit is met name het gevolg van het hogere eigen behoud en de reinstatement premies op het CAT XL-contract voor 2023. Ofschoon er nog immer sprake is van een gezonde portefeuille, zijn in 2022 de omstandigheden wel snel gewijzigd. Zowel de schadefrequentie als de gemiddelde schadebedragen zijn gestegen, de groei blijft achter, de druk vanuit concurrentie neemt toe en tegelijkertijd is er juist de noodzaak om de premies aanzienlijk te verhogen. Het versoberde herverzekeringsprogramma geeft een druk op het beschikbare vermogen, hetgeen de noodzaak van een technisch gezonde verzekeringsportefeuille vergroot. In dit bestuursverslag wordt specifiek aandacht besteed aan de ontwikkelingen en de effecten op de organisatie.

Profiel en missie

De Groep bestaat naast de vennootschap uit Turien & Co. Assuradeuren B.V. te Alkmaar, Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. te Amsterdam, Assurantiekantoor Bergermeer B.V. te Alkmaar, Shared Expertise B.V. te Alkmaar en Effe T BV te Heemskerk.

Turien & Co. Assuradeuren B.V. (en rechtsvoorgangers) is ruim 70 jaar als volmachtbedrijf werkzaam in de Nederlandse markt van Schade- en Inkomensverzekeringen.

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. is een in 1967 opgerichte in Nederland opererende zelfstandige schadeverzekeringsmaatschappij en is actief onder de handelsnamen Ansvardéa Verzekeringen en Wederkerige 1820.

Assurantiekantoor Bergermeer B.V. opereert als onafhankelijk intermediair. Shared Expertise B.V. is actief op het gebied van verzuimbegeleiding.

Effe T B.V. is de vennootschap waarin het onroerend goed wordt beheerd.

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. (verder te noemen Ansvar) en Turien & Co. Assuradeuren B.V. (verder te noemen Turien & Co.) hebben een intensieve samenwerking. Ansvar is de grootste volmachtgever van Turien & Co.

Ansvar is aanbieder van de meest voorkomende schadeverzekeringsproducten (met uitzondering van onder andere arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en ziektekostenverzekeringen) voor particulieren en ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. Met de schadeportefeuille van gevollmachtigde en zusterbedrijf Turien & Co. heeft Ansvar de nichegerichte benadering van Turien & Co. omarmd. Een groot deel van de portefeuille bestaat als gevolg hiervan dan ook uit verzekeringen voor het hogere particuliere segment, recreatieverzekeringen en specifieke zakelijke producten zoals Wegas (werkgevers aansprakelijkheid).

Onder het label van AnsvarIdéa is Ansvar sinds de oprichting specialist in kwalitatief hoogstaande verzekeringen voor mensen met een bewuste levensstijl en een maatschappelijk bewustzijn en organisaties en bedrijven die een meerwaarde hechten aan maatschappelijk verantwoord ondernemen; op sociaal, milieu of cultureel gebied. 'Ansvar' is een Zweeds woord en betekent 'verantwoordelijkheid'. 'Idéa' is Zweeds voor 'ideale', oftewel 'verantwoord idealisme'. Iets wat goed bij de organisatie past. Verantwoordelijk als een verzekeraar, met ideële doelen ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen, de omgeving van Ansvar en de maatschappij. Ansvar positioneert zich dan ook als een duurzame verzekeraar. Dit uit zich mede in de manier van zaken doen: vol overtuiging bouwen aan duurzame (oftewel lange termijn) relaties met de stakeholders. Ansvar heeft ervoor gekozen haar producten uitsluitend via het onafhankelijk intermediair te distribueren.

Deze focus op een goede advisering van de eindklant door de assurantieadviseur komt dan ook terug in de missie van de onderneming: "We zijn als maatschappelijk betrokken organisatie met onderscheidende verzekeringsproducten relevant. In de bediening van onze klanten en samenwerking met onze relaties zijn wij toegankelijk en empathisch."

Naar al onze stakeholders proberen wij daar oprecht invulling aan te geven. Een beheerste bedrijfsvoering en maatschappelijk verantwoord ondernemen vormen het fundament voor de strategische doelstellingen. Om dit een solide basis te geven en ook voor de langere termijn invulling aan te kunnen geven is het behoud van een toereikend rendement eveneens een belangrijke strategische doelstelling. Voorop staan onze klanten en onze medewerkers; zowel de klanttevredenheid als het werkplezier zijn strategische doelstellingen waar al onze handelingen aan te relateren zijn

Deze producten worden ook door Turien & Co. in volmacht gevoerd. Ook Turien & Co. distribueert haar producten uitsluitend via het onafhankelijke intermediair. Naast de producten van Ansvar voert Turien & Co. ook inkomensverzekeringen alsmede schadeproducten die niet door Ansvar worden gevoerd, in volmacht namens andere risicodragers.

Opgave nevenfuncties

Onderstaand zijn de eventuele nevenfuncties voor zover deze relevant zijn voor de vervulling van de taak als bestuurder toegelicht.

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
drs. P. van Geijtenbeek	Algemeen directeur	Bestuurslid van Stichting Schadegarant en Stichting Glasgarant sinds 2012 resp. 2013 Lid sectorbestuur Arbeidsvoorwaarden van het Verbond van Verzekeraars
F.J.E. Bakker RA	Financieel directeur	Financieel adviseur bij Bakker Travel B.V. Lid financiële commissie bij Stichting Anna's huis. Bestuurslid van Stichting Insver

MVO-beleid

Bewegredenen tot MVO

Verzekeren is gestoeld op solidariteit. Meerdere mensen of organisaties verzekeren zich voor het geval dat een van hen iets overkomt. Het individu kan de schade daaruit niet dragen maar het

collectief kan dit wel. De verzekeringssector heeft een belangrijke maatschappelijke rol; door risico's over te nemen van het individu wordt veel mogelijk gemaakt (wonen, werken, transport, mobiliteit, ondernemen) wat anders niet zou kunnen. Ansvar vindt het belangrijk om als verzekeraar haar maatschappelijke rol ook als individuele organisatie te vertalen naar betrokkenheid bij de wereld.

De medewerkers van Ansvar hebben met elkaar (geheel vrij van deze inzichten) bepaald dat de kernwaarde 'betrokken' de organisatie het beste reflecteert en de stakeholders het meest met elkaar verbindt. Het bestuur heeft dit omarmd: een kernwaarde moet door zoveel mogelijk medewerkers beleefd en gevoeld worden en niet van bovenaf opgelegd worden. Het uit zich in betrokkenheid bij elkaar, bij de adviseurs, de klanten en in bredere zin bij de maatschappij in het algemeen. De beweegredenen om invulling aan het MVO-beleid te geven zijn:

1. Intrinsieke motivatie.

Het omarmen van een progressief MVO-beleid sluit aan op de kernwaarde 'betrokkenheid'. Ansvar wil als organisatie haar maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Dit omdat de medewerkers hier gelukkiger van worden, omdat het meer zingeving biedt aan het werk en omdat eenieder trots wil kunnen zijn en blijven op het bedrijf, de collega's en zichzelf. Ook vanuit de herkomst en achtergrond van Ansvar zit maatschappelijk verantwoord ondernemen al sinds 1967 in de genen. Bovendien is Ansvar sinds 2018 haar MVO-beleid aan het verbreden en verruimen en meer eigentijds te maken zodat het beleid beter aansluit bij een bredere kring van klanten en overige stakeholders.

2. Maatschappelijke noodzaak.

Diverse mondiale problemen zoals voorkombare klimaatverandering, een afnemende biodiversiteit, milieuvervuiling en een groeiende economische ongelijkheid zijn niet oplosbaar zonder een actieve rol van het bedrijfsleven. Als verzekeraar en als verzekeringsbranche in het bijzonder wordt Ansvar door deze mondiale problemen bovendien extra hard getroffen. De toenemende schadelast als gevolg hiervan zet de verzekeraarbaarheid van hieraan gelieerde risico's en de winstverwachting zwaar onder druk. Het is daarom niet anders dan logisch om als verzekeraar op een proportionele wijze te sturen en bij te dragen aan het oplossen van deze mondiale problemen.

3. Economische noodzaak.

Ansvar denkt dat duurzaam ondernemen en handelen commerciële kansen biedt. Door in te spelen en te anticiperen op een toenemende behoefte van assurantieadviseurs, cliënten en prospects aan duurzaam verzekeren, biedt dit commerciële kansen. Commerciële kansen die, gezien de hier omschreven andere motiveringen, daarbij naadloos aansluiten. Ook is het verlagen van de benodigde materialen en energie voor bedrijfsvoering een besparende maatregel. Daarnaast kan een duurzame bedrijfsvoering bijdragen aan een beter werkklimaat met hierdoor minder verzuim en een hogere arbeidsproductiviteit. Verder draagt duurzaam schadeherstel niet alleen bij aan een beter milieu maar kan bovendien ook in sommige gevallen kostenbesparend werken. Ook duurzaam beleggen biedt volgens de visie van Ansvar op langere termijn een beter rendement en draagt anderzijds ook bij aan het verlagen van het beleggingsrisico.

4. Vooruitlopen op verwachtingen.

Maatschappelijke partners en organisaties, klanten, de overheid, samenwerkende verzekeringsadviseurs, medewerkers en alle overige stakeholders verwachten steeds meer om een betekenisvol MVO-beleid van de organisatie. Steeds meer certificaten, labels en benchmarks informeren de stakeholders over het duurzaamheidsniveau van de producten, het schadeherstel, de beleggingen en de organisatie van Ansvar. Dit betekent uiteindelijk ook dat Ansvar simpelweg moet voldoen aan wet- en regelgeving op dit terrein. Door hier in een vroeg stadium op in te spelen geeft dit een voorsprong en wordt het uiteindelijk makkelijker om aan al deze verwachtingen, waaronder die van Ansvar zelf, te kunnen blijven voldoen.

Algemeen

Het MVO-beleid is gebouwd op de volgende vier pijlers:

- Verzekeringsproducten en -diensten
- Interne bedrijfsvoering
- Maatschappelijke projecten
- Beleggingen

Het MVO-beleid kent vijf duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) waar Ansvar zich meer op focust omdat die het dichtst bij de organisatie liggen, zowel qua intrinsieke motivatie maar zeker ook bij waar wij als kleinere schadeverzekeraar in de Nederlandse markt de meeste impact mee kunnen maken. Ansvar denkt dat de meeste impact kan worden bereikt als er wordt gefocust op MVO-beleid op de deelgebieden klimaatverandering (SDG 13), duurzame energie (SDG 7), natuurbehoud, biodiversiteit en dierenwelzijn (SDG 14 en 15) en partnerschappen om doelstellingen te bereiken (SDG17). Deze hebben namelijk de meeste raakvlakken met de diensten die Ansvar levert; het verzekeren van risico's, het herstellen van schade en het ontzorgen van de klanten.

Door het aanbieden van verzekeringen die aansluiten bij een duurzame levensstijl of het bezitten van duurzame middelen en met duurzaam schadeherstel kan echt verschil worden gemaakt. Daarmee zijn niet alleen de klanten maar ook het klimaat en het milieu gebaat. Om sommige van deze concepten vorm te kunnen geven wordt samengewerkt met milieu- en natuurbeheerorganisaties (SDG17).

Het MVO-beleid van onze organisatie is op de volgende internationale standaarden gestoeld:

- Het UN Global Compact (UN GC)
- De UN Principles for Responsible Investment (UN PRI)
- De UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UN GP)
- De OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (OESO)
- Het Parijs Akkoord

Onze focus ligt op klimaatactie (SDG 13), duurzame energie stimuleren (SDG 7), samenwerken met partners (SDG 17), en investeren in natuurbehoud, biodiversiteit en dierenwelzijn (SDG 14 en 15).

The infographic displays the 17 Sustainable Development Goals (SDGs) in a grid. Each goal is represented by a colored square with a white icon and a number in the top left corner. The goals are: 1. Geen Armoede (red), 2. Geen Honger (orange), 3. Goede Gezondheid en Welzijn (green), 4. Kwaliteits-Onderwijs (red), 5. Gender-Gelijkheid (red), 6. Schoon Water en Sanitair (blue), 7. Betaalbare en Duurzame Energie (yellow), 8. Eerlijk Werk en Economische Groei (purple), 9. Industrie, Innovatie en Infrastructuur (orange), 10. Ongelijkheid Verminderen (pink), 11. Duurzame Steden en Gemeenschappen (orange), 12. Verantwoorde Consumptie en Productie (brown), 13. Klimaatactie (green), 14. Leven in het Water (blue), 15. Leven op het Land (green), 16. Vrede, Justitie en Sterke Publieke Diensten (blue), and 17. Partnerschap om Doelstellingen te Bereiken (dark blue). Below the grid is the logo for 'DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN'.

De keuze van Ansvar om zich vooral op deze ontwikkelingsdoelen (SDG's) te richten houdt in dat deze als speerpunten worden gezien waar op basis van het "do good principle" mee wordt omgegaan. Met de overige SDG's wordt zoveel mogelijk volgens het "do no significant harm principle" omgaan, tenzij in voorkomende gevallen mogelijkheden bestaan om ook hier op basis van het do good principe te kunnen acteren. Daarnaast is met name het huidige beleggingsbeleid gestoeld op de hierboven in de tabel, aan de linkerzijde genoemde internationale standaarden.

Verzekeringsproducten en -diensten

Deze pijler richt zich met name op de SDG's over het stimuleren van duurzame energie, duurzame consumptie en productie, klimaatverandering aanpakken, herstel ecosystemen en behoud biodiversiteit. Voorbeelden hiervan zijn het stimuleren van elektrische voertuigen, duurzaam schadeherstel en schadepreventie (in 2021 is een project met Grohe gestart ter voorkoming van waterschade en -verspilling). Na de introductie van de Ansvar Rijbewust polis zijn ook een inboedel-, woonhuis- en particuliere aansprakelijkheidsverzekering binnen de Ansvar Bewust lijn ontwikkeld en in de markt geïntroduceerd. Deze producten bieden de consument die daar waarde aan hecht meer dekking op duurzaamheidsgebied, dit tegen een iets hogere premie. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Het toekennen van een hogere vergoeding bij duurzaam repareren, het financieel stimuleren dat men laat repareren in plaats van vervangen en het meeverzekeren van deelgebruik;
- Het stimuleren van digitale, papierloze communicatie richting klanten en als beloning hiervoor per klant die hiervoor kiest een boom of struik in Nederland te laten aanplanten. Voor boekjaar 2022 betreft het ongeveer 40.000 klanten en dus bomen die in 2023 worden aangeplant.

Interne bedrijfsvoering

Bij deze pijler worden de SDG's op de eigen (interne) bedrijfsvoering toegepast. Hierbij zijn naast milieu, biodiversiteit, dierenwelzijn en duurzame consumptie en productie, met name ook gezondheid en welzijn, goed onderwijs, gelijkheid, fatsoenlijke banen en economische groei relevant. Enkele concrete voorbeelden hiervan, die in 2022 zijn opgestart, zijn:

- Maatschappelijk verantwoord ondernemen is in 2022 als fundament verankerd in de strategiekaart.
- In Q3 is er een Stuurgroep MVO opgericht. De vier sub werkgroepen van deze Stuurgroep hebben verduurzamingsideeën aangedragen voor de interne bedrijfsvoering, de verzekeringsproducten en diensten en werken de meest interessante ideeën verder uit tot concrete maatregelen en producten;
- In Q4 is een projectgroep opgezet om het kantoorpand van de organisatie in Alkmaar te verduurzamen. Centraal hierbij staat het inventariseren van de mogelijkheden in het kader van financiële haalbaarheid en milieu impact, waarna het selecteren van het gewenste scenario volgt. Uitgangspunten van het verduurzamen van het kantoorpand en het terrein is om de negatieve milieu impact te verlagen en het werkcomfort en de uitstraling te verbeteren, zonder dat dit ten koste gaat van de functionaliteit van het gebouw. Het zelf opwekken van duurzame energie is hier onderdeel van. Daarnaast zal het terrein rondom het gebouw meer biodivers en diervriendelijker worden gemaakt.
- In Q3 is er een tweede MVO-Adviseur aangesteld; Het (wederom) compenseren van de CO₂-uitstoot van de onderneming (scope 1 en scope 2).

Maatschappelijke projecten

De derde pijler van het MVO-beleid betreft maatschappelijke projecten. De doelstelling van deze pijler is het bijdragen aan een meer duurzame samenleving door maatschappelijke projecten middels financiële bijdragen, kennis en netwerken te ondersteunen. Door tevens samen te werken met maatschappelijke organisaties (via het afnemen van diensten, kennis en kunde die bruikbaar zijn voor het vormgeven van het MVO-beleid bij de andere drie pijlers) zal het MVO-beleid nog effectiever worden gemaakt.

De focus ligt op lokale initiatieven, gericht op:

- Het tegengaan van klimaatverandering, het stimuleren van natuurbehoud en -ontwikkeling, biodiversiteit en dierenwelzijn. Deze doelstellingen zijn nauw met elkaar verbonden, complementair en zijn bovendien sterk gerelateerd aan het verminderen van de CO₂-voetafdruk in lijn met het doel van een maximale wereldwijde opwarming van 1,5°C, zoals in het Akkoord van Parijs is vastgelegd.

- Preventie ter voorkoming of vermindering van schade en persoonlijk ongeluk (brandveiligheid, verkeersveiligheid, beperking waterspilling) en duurzaam en partieel schadeherstel (herstel in natura).
- Een sociaal verbonden samenleving, waarin iedereen mee kan doen.

Bovenstaande geeft richting aan de selectie van initiatieven zonder daarmee andere zaken uit te sluiten. Relevant zijn de raakvlakken met de drie andere pijlers (verzekeringsproducten, bedrijfsvoering en beleggingen) met dien verstande dat de nadruk ligt op initiatieven die in de structuur bijdragen en bij voorkeur dicht bij huis liggen. Lokale en nationale projecten genieten de voorkeur omdat binnen alle drie de pijlers de meeste mogelijkheden worden gezien om juist hierin op een impactvolle wijze het verschil te maken.

In 2022 is onder andere de sponsoring van de Brandwondenstichting voortgezet, zijn projecten van het Wereld Natuurfonds en World Animal Protection gesponsord en is het project Green Spirit Solar Race van het TDSR-team (Top Dutch Solar Racing) uit Nederland ondersteund in de World Solar Challenge. Het ondersteunen en samenwerken met derden wordt gezien als een effectieve wijze om toegang tot kennis, kunde, producten en diensten te verkrijgen die nodig wordt geacht voor het realiseren van de MVO-doelstellingen van de andere drie pijlers. Deze samenwerking kan zijn met bedrijven, zowel binnen als buiten de keten, die bijvoorbeeld data verstrekken of helpen om duurzaam schadeherstel in natura uit te voeren maar het kunnen ook maatschappelijke instellingen zoals mensenrechten-, ontwikkelings-, natuurbehoud- of milieuorganisaties zijn.

Enkele andere voorbeelden van nieuw opgestarte samenwerkingen en ondersteuning zijn:

- Founding partner van Stichting INSVER. INSVER is in 2022 opgericht met als doel om de verzekeringsbranche sneller en doelgerichter te verduurzamen waardoor en waarmee de branche een meer impactvolle bijdrage aan de verduurzaming van de samenleving kan leveren. INSVER is een platform, een kenniscentrum en een ontmoetingsplaats en richt zich op verzekeraars, intermediairs, schadeherstelbedrijven en alle overige partijen werkzaam in de branche.
- Via IUCN (International Union for Conservation of Nature) is een drainageproject in een veenweide natuurgebied van It Fryske Gea gefinancierd met als achterliggend doel biodiversiteitstoename, verbetering van de leefomgeving van weidevogels en om meer te weten te komen over de CO₂-effecten van grondwaterpeilverhoging in veenweidegebieden. Dit laatste om te onderzoeken als alternatief voor de CO₂-compensatieprojecten. Mede door deze samenwerking heeft IUCN-Nederland het "Ondernemers voor Natuurfonds" opgericht om het bedrijfsleven te helpen met de participatie in soortgelijke projecten.
- Ansvar heeft zich als eerste, niet in de kobaltketen actieve bedrijf, aangesloten bij de Fair Cobalt Alliance (FCA). Als verzekeraar van elektrische auto's (EV's) wil Ansvar een bijdrage leveren aan een duurzamere en rechtvaardiger kobaltwinning in de Democratische Republiek Congo. De FCA werkt in het land lokaal aan het verbeteren van de omstandigheden.

De hierboven genoemde samenwerkingsverbanden en ondersteuning voorzien in concrete invullingen van expliciet door Ansvar geformuleerde doelstellingen.

Beleggingen

Het vermogen is belegd overeenkomstig de asset allocatie en het MVO-beleid, waarin de maatschappelijke verantwoordelijkheid van Ansvar als institutionele belegger is vastgelegd.

Binnen het beleggingsbeleid richt Ansvar zich op de vijf ontwikkelingsdoelen waarmee de meeste impact kan worden gemaakt. Deze deelgebieden zijn klimaatverandering (SDG 13), duurzame energie (SDG 7), natuurbehoud, biodiversiteit, dierenwelzijn (SDG 14 en 15) en partnerschappen om doelstellingen te bereiken (SDG17).

De keuze om de beleggingsactiviteiten vooral op deze SDG's te richten houdt in dat deze als speerpunten kunnen worden gezien waar op basis van het "do good" principe mee wordt omgegaan.

Met de overige SDG's wordt volgens het "do no significant harm" principe omgegaan, tenzij in voorkomende gevallen mogelijkheden worden gezien om ook hier op basis van het "do good" principe te kunnen acteren. Effectiviteit en proportionaliteit zijn hierbij eveneens belangrijke aspecten.

Ansvar besteedt veel aandacht aan maatschappelijk verantwoord beleggen. Als gevolg van de relatief kleine beleggingsportefeuille heeft Ansvar niet de mogelijkheden van eigen beheer en onderzoek van de portefeuille. Daarom is gekozen voor het uitbesteden van het vermogensbeheer aan een externe vermogensbeheerder, Lombard Odier. Lombard Odier beschikt over ruim voldoende kwaliteiten en mogelijkheden om de beleggingsportefeuille van Ansvar maatschappelijk verantwoord te beheren, rekening houdend met het beleggingsbeleid van Ansvar. Dit komt onder meer tot uiting in de zienswijze van Lombard Odier van een veranderende wereldeconomie van "Wild" (*wasteful, idle, lopsided and dirty*) naar "Clic" (*circular, lean, inclusive and clean*), en de wijze waarop Lombard Odier daar als belegger mee omgaat: "Rethink Sustainability". Vanuit deze duurzame denk- en handelswijze bouwt Lombard Odier aan systemen en nieuwe fondsen die duurzaam beleggen naar een hoger niveau tillen.

Het streven is om het duurzame beleggingsbeleid zoveel mogelijk van toepassing te laten zijn op alle beleggingscategorieën. In de praktijk is dat niet altijd helemaal mogelijk gezien de aard van de beleggingsvormen, de systematiek en de mogelijkheden van handhaving en bewaking. Hierbij speelt mee dat het uitbesteden aan een externe vermogensbeheerder kwalitatief en kostentechnisch de beste keuze is. Met name bij beleggingen die een kleiner deel vormen van de totale portefeuille (aandelen, Private Equity, woninghypotheken en liquiditeiten) is gekozen voor beleggingsfondsen. Het gevolg hiervan is dat voor deze beleggingen het beleid van de desbetreffende fondsen wordt gevolgd en hierdoor voor deze beleggingen het eigen duurzaam beleggingsbeleid soms niet geheel kan worden ingevuld. Hiervoor is per beleggingssoort beoordeeld waar geen overlap is van de eigen criteria met de fondscriteria en is vervolgens beoordeeld in hoeverre deze verschillen materieel zijn en in hoeverre de eventuele negatieve effecten hiervan proportioneel zijn. Periodiek wordt beoordeeld of de gekozen fondsen nog immer de best passende oplossing bieden. Het duurzaam beleggingsbeleid van Ansvar is gebaseerd op de volgende drie uitgangspunten:

IMVO-convenant

In juli 2018 heeft het Verbond van Verzekeraars het zgn. IMVO-convenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen) ondertekend. Ansvar onderschrijft als lid van het Verbond dit convenant met als gevolg dat haar beleggingsbeleid hierdoor gebaseerd is op de volgende internationale standaarden:

- Het UN Global Compact.
- De UN Principles for Responsible Investment (PRI).
- De UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's).
- De OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (OESO-richtlijnen)

Tijdens de looptijd van dit convenant (07-2018 tot 07-2023) dient het beleggingsbeleid van de verbondsleden stapsgewijs te gaan voldoen aan de uitgangspunten van dit convenant. Deze vier internationale beleidskaders komen voort uit voorstellen van de Verenigde Naties en omvatten een breed scala aan onderwerpen welke Ansvar ziet als concrete toepassing van een duurzaam en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid.

In het IMVO-convenant is bij de mate van het kunnen voldoen aan alle richtlijnen proportionaliteit een belangrijke en daardoor medebepalende factor. Voor Ansvar als kleinere belegger die mede gezien het formaat van de eigen organisatie en de hoogte van het te beleggen vermogen bewust heeft gekozen voor een externe vermogensbeheerder is proportionaliteit een belangrijk aspect. Een voorbeeld hiervan is dat bij Lombard Odier voor vier van de zes soorten beleggingen in fondsen wordt deelgenomen. Het gevolg van fondsbeleggen is dat Ansvar zich als belegger committeert aan de MVO-criteria van het desbetreffende fonds.

Akkoord van Parijs

Het Akkoord van Parijs is een mondiale overeenkomst waarbij de belangrijkste uitkomst is het beperken van de gemiddelde mondiale temperatuurstijging in de 21e-eeuw tot 'ruim' onder 2°C,

vergeleken met pre-industriële waarden. Toegevoegd aan deze doelstelling zijn de verhoogde inspanningen die worden gevraagd om de temperatuurstijging tot onder 1,5°C te houden.

Ansvar streeft naar het verminderen van de CO₂-voetafdruk van de gehele beleggingsportefeuille in lijn met het streven naar een maximale wereldwijde opwarming van 1,5°C, zoals in het Akkoord van Parijs is vastgelegd. Sinds eind 2020 wordt hiervoor de invloed van de aandelen- en de bedrijfsobligatieportefeuille op het vlak van de klimaatsverandering doorgemeten.

Zowel het aandelenfonds met een rating van 2,0°C in 2100 (2021: 1,9°C) opwarming en de bedrijfsobligatieportefeuille met een rating van 2,3°C in 2100 (2021: eveneens 2,3°C) opwarming dragen dus nog onvoldoende bij aan het streven van het Parijsakkoord. De temperatuur van de aandelenportefeuille is met 2,0°C aanzienlijk lager dan de temperatuur van de benchmark die op 2,4°C uitkomt. De temperatuur van bedrijfsobligatie portefeuille scoort gelijk aan de benchmark. Uiteraard wordt ernaar gestreefd om de bijdrage hierin stapsgewijs te verbeteren om zo onder de 1,5°C opwarming uit te komen.

Eerlijke Verzekeringwijzer

Naast de duurzaamheidsprincipes vanuit het IMVO-convenant en de bijdrage die Ansvar met de beleggingen wil leveren aan de doelstellingen van het Akkoord van Parijs, is het duurzaam beleggingsbeleid mede gestoeld op de criteria zoals die gelden voor de Eerlijke Verzekeringwijzer. De uitgangspunten van de Eerlijke Verzekeringwijzer hebben veel overlap met het IMVO-convenant maar zijn vaak meer gedetailleerd geformuleerd waardoor de uitgangspunten op detailniveau soms verder gaan. Bovendien hebben de principes van de Eerlijke Verzekeringwijzer meer expliciete eisen op het vlak van één van de speerpunten binnen het beleid van Ansvar: dierenwelzijn.

Mede hierom is in 2019 het beleggingsbeleid door het onderzoeksbureau Profundo (die ook de research voor de Eerlijke Verzekeringwijzer uitvoert) op basis van onder andere deze principes doorgelicht. Daar waar mogelijk en gewenst is het beleggingsbeleid daarop aangescherpt. Dit is in het bijzonder terug te vinden in het uitsluitingenbeleid van de bedrijfsobligatieportefeuille. Als er zich in de overige beleggingen nieuwe mogelijkheden voordoen om de Eerlijke Verzekeringwijzercriteria verder mee te nemen en dit impactvol en proportioneel is, zal dit niet nagelaten worden.

Beleggingmethodieken

Om de beleggingen op het MVO-beleid van Ansvar en het MVO-beleid van Lombard Odier te toetsen worden deze, met uitzondering van de beleggingen in de (semi)-overheidsobligatieportefeuille en de deelname in het hypotheekfonds, door Lombard Odier gemeten volgens de 'Lombard Odier Rating Methodology'.

Deze methodologie kijkt naar de business practices van bedrijven in relatie tot het brede ecosysteem van de stakeholders. Lombard Odier heeft haar eigen ESG materiality heatmap en rating methodology ontwikkeld, waardoor zij zich kan concentreren op de Environmental, Social en Governance (ESG) bedrijfsdimensies die echt belangrijk zijn voor een bedrijf in de waardeketen. Het door Lombard Odier ontwikkelde framework van 14 categorieën weerspiegelt de belangrijkste dimensies van potentiële ESG-kansen en risico's in de waardeketen van een bedrijf. Dit omvat upstream risico's voornamelijk gerelateerd aan de toeleveringsketen van natuurlijke bronnen, operationele risico's die rechtstreeks verband houden met de productie en operationele processen van een bedrijf en downstream risico's met betrekking tot potentieel negatieve impact van verkochte producten en diensten. De constructie van de ratings maakt gebruik van ruwe data van verschillende gespecialiseerde leveranciers.

Lombard Odier identificeert en rangschikt de meest materiële ESG-dimensies voor 158 GICS (Global Industry Classification Standard) Deze worden vastgelegd in de ESG materiality heatmap. Voor elk bedrijf wordt een score van 0 tot 100 berekend, waarbij de informatie die van groter belang is voor het bedrijf zwaarder wordt gewogen en waar informatie die minder van belang is wordt onderwogen. De methodiek integreert de bedrijfseigen Consciousness, Actions en Results ('CAR') methodiek van Lombard Odier, waarbij de Result-component overwogen wordt. (hier wordt onderscheid gemaakt tussen de "praters" en de "doeners"). Op basis van deze scores wordt aan elk bedrijf een ESG-rating van A+ tot D toegekend op basis van de percentielpositie in hun respectieve sector. De LO-rating Methodologie verbetert het vermogen van Lombard Odier om de voortgang van een bedrijf op de

meest relevante sectorspecifieke kwesties voor maatschappelijk verantwoord ondernemen te monitoren op de lange termijn en Lombard Odier gaat met de bedrijven in gesprek (engagement) over materiële kwesties. De methodologie onderscheidt de praters van de doeners en presteerders. De LO Rating Methodologie heeft tot doel om niet minder dan 90% van de bedrijven te screenen in het belegbare universum van de Lombard Odier fondsen. Daarnaast worden de bedrijfsobligatieportefeuille en de investeringen in de aandelen- en de Private Equity fondsen ook doorgemeten op basis van de CO₂-uitstoot en het waterverbruik in vergelijking tot andere bedrijven binnen dezelfde sectoren.

Uitsluitingsbeleid

Aangaande de obligatieportefeuille wordt het eigen uitsluitingsbeleid gevolgd. Dat is mogelijk omdat daar in individuele stukken kan worden belegd. Voor fondsen wordt het uitsluitingsbeleid van Lombard Odier gevolgd omdat Ansvar daar minder invloed kan uitoefenen op de individuele onderliggende beleggingen.

Bij de (semi-)overheidsobligatieportefeuille is er geen sprake van fondsdeelname. Lombard Odier beheert deze portefeuille conform de MVO-criteria van Ansvar zelf en belegt hierbij uitsluitend in (semi-)staatsobligaties en obligaties uitgegeven in euro's door bij de OECD aangesloten landen en supranationale instellingen binnen diezelfde kring van landen. Het Uitsluitingsbeleid komt overeen met landen die op de sanctielijst staan van de UN, US, EU, en Zwitserland.

Bij de bedrijfsobligatieportefeuille is eveneens geen sprake van fondsdeelname. Lombard Odier beheert deze portefeuille conform de MVO-criteria van Ansvar zelf. Posities in bedrijfsobligaties waarbij de bedrijven actief zijn in of direct betrokken zijn bij de volgende "non-ethical sectoren" zijn uitgesloten van het 'beleggingsuniversum' op basis van onderstaande filters:

- Controversiële wapens, waaronder biologische, chemische, nucleaire wapens, anti-persoonsmijnen
- clustermunitie en munitie met verarmd uranium
- Militaire contracten
- Kinderarbeid
- Adult entertainment
- Alcohol
- Vuurwapens
- Bont- en leer
- Gokken/kansspel
- Genetisch gemodificeerde organismen (GMO)
- Pesticiden
- Tabak
- Nucleaire energie
- Kinderarbeid in de keten
- Dierproeven voor cosmetica
- Uitsluiten van de meest serieuze overtredingen ('controversies'): level 4 en 5

Op beleggingen in fondsen is het groepsuitsluitingsbeleid van Lombard Odier van toepassing. Dit beleid is in hoofdlijnen gebaseerd op uitsluiting van:

- Controversiële wapens
- Essentiële voedingsmiddelen
- Tabak, kolen en onconventionele olie en gas

Bron: Ontleend aan Lombard Odier group-wide exclusions.

Tot slot is er nog een praktische beperkende factor waarom een deel van de portefeuille niet direct kan worden gestuurd richting de eigen MVO-criteria. Het is namelijk vaak risico- en rendement technisch gezien onverantwoord om nog niet vrijgekomen beleggingen voortijdig vrij te maken om vervolgens te herbeleggen conform stringentere MVO-criteria. De middelen die vrijkomen op de

afgesproken datum en de vrijkomende liquiditeiten vanuit de bedrijfsvoering en vanuit de beleggingen, worden wel herbelegd conform de eigen MVO-criteria of die van fondsen.

Controle, engagement, voting, herstel en verhaal

Engagement, voting en herstel en verhaal zijn onderdeel van het extern vermogensbeheer, geïnitieerd vanuit het investment committee en toegepast in overleg met en door Lombard Odier. Voor die beleggingen waarbij sprake is van fondsbeleggingen voert de fondsmanager deze taken uit conform de MVO-criteria van het desbetreffende fonds. Periodiek worden de corporate obligaties en aandelen door Lombard Odier getoetst op het voorkomen van serieuze controverses level 4 en 5 (op een schaal van 1 tot en met 5). Daarnaast wordt regelmatig deelgenomen aan gezamenlijke engagementacties van andere, grotere Nederlandse verzekeraars.

Naast de algemene MVO-beleggingsprincipes zijn voor sommige beleggingen nog specifieke MVO-criteria gesteld. Deze worden, voor zover van toepassing, hieronder per assetvorm nader omschreven.

Opbouw van de beleggingsportefeuille

Beleggingsportefeuille – (Semi)-overheidsobligaties

- ESG-score 74,6 (v.j.: 74,4)
- 18,7% (v.j.: 12,0%) van de (semi-) overheidsobligatieportefeuille bestaan uit “Social- en Greenbonds”. Bij aankoop van nieuwe obligaties wordt de voorkeur gegeven aan Social- en Greenbonds van deze issuers.

Ultimo 2022 was de onderverdeling 28% Duitsland, 20% Nederland, 14% Frankrijk, 6% België, 4% Finland, 1% Ierland en 26% Supranationaal.

Beleggingsportefeuille – Bedrijfsobligatieportefeuille

- ESG-score: A- (v.j.: A, of 91,0). In 2022 is men bij de ESG-rating systematiek overgegaan van een cijfernotering naar een letternotering.
- 56,2% (V.J.: 41,0%) van de bedrijfsobligatieportefeuille bestaat uit zgn. “Greenbonds”.

Bij de selectie van beleggingen wordt gestreefd naar een portefeuille met beleggingen die bovengemiddeld hoog scoren op het gebied van Materiality. Result (resultaten op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen) in deze CAR-methode wordt zwaarder gewogen (50% in plaats van 33% bij gelijk gewogen), waardoor met name bedrijven die goede resultaten boeken, maar daar (of aan hun beleid terzake) weinig ruchtbaarheid aan geven, worden geselecteerd. Daarnaast is ook de temperatuur van een bedrijf een bepalende factor en dan met name in hoeverre het bedrijf aligned is met het Parijs Akkoord om in 2050 netto-nul uitstoot te hebben. Wanneer bedrijven aan de beleggingsrestricties van Ansvar voldoen, wordt bij obligatie aankopen de voorkeur gegeven aan Social- of Greenbonds van deze issuers.

Beleggingsportefeuille – Aandelen

- Fondsbeleggen, deelname in het ‘Lombard Odier TargetNetZero Europe Equity’ fonds.
- ESG-score A- of 87,3 (v.j.: A- of 86,0), SFDR-rating 9.
- Ultimo 2022 is de berekende en geprognoseerde bijdrage aan een lagere temperatuur van dit fonds vastgesteld op 2,0°C (v.j.: 1,9°C) in 2100. Dit betekent dat als de rest van de economie een vergelijkbare ambitie zou nastreven als deze portefeuille, de wereldwijde temperaturen tegen 2100 met 2,0°C zouden stijgen.

Dit impactfonds legt de focus op de energietransitie en het tegengaan van de opwarming van de aarde en daarmee een evenredige bijdrage te leveren aan de doelstellingen van het Parijsakkoord.

Het TargetNetZero Fund heeft een core aandelenstrategie die gebruikt maakt van het Lombard Odier netto-nul-transitieproces. De strategie is gericht op het benutten van kansen en het verminderen van risico's door het verhogen van de exposure naar bedrijven met trajecten die afnemen naar 2050 netto-nul doelstellingen, terwijl de exposure naar bedrijven die dit niet kunnen bereiken, wordt verlaagd.

Beleggingsportefeuille – Private-Equity

Fondsbeleggen, deelname in:

- het 'Lombard Odier Global PE Vintagefonds 2016'. SFDR-rating 6.
- het 'Lombard Odier Impact Fund'. SFDR-rating 9.

De Private Equity portefeuille is in 2016 ondergebracht in het Vintage 2016 fonds, een SFDR 6 fonds. Het is een closed-end fonds en de verbintenisperiode is gesloten sinds 2018 en kan daardoor ook geen nieuwe verplichtingen aangaan. De vrijgekomen gelden uit dit beleggingsonderdeel zijn in 2022 herbelegd in een nieuw Private Equity fonds, het LO Impact Fund met een SFDR-rating van 9. Dit LO Impactfund belegt alleen in niet-beursgenoteerde bedrijven die materieel substantiële impact hebben op SDG 1-11 en SDG 13-15.

Beleggingsportefeuille – Nederlandse woninghypotheken

- Fondsbeleggen, deelname in de fondsen 'Aegon AEAM Dutch Mortgage Fund I & II'.
- SFDR-rating 8 voor beide fondsen

Deze belegging bestaat uit door Aegon aan particulieren verstrekte hypothecaire geldleningen, met als onderpand Nederlandse woningen. Door de hypotheekklanten te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning kan Aegon haar ambitie inzetten om haar klanten te helpen een gezonde financiële toekomst veilig te stellen en tegelijkertijd de CO₂-voetafdruk te verlagen.

Beleggingsportefeuille – Liquiditeiten

- Fondsbeleggen, deelname in het LO Short-Term Money Market van Lombard Odier
- SFDR-rating 8

Vanuit dit fonds wordt er uitsluitend belegd in kortlopende liquide activa. Dit is een niet risicovol beleggingsfonds en heeft als doel om een stabiel rendement te behalen en een zo groot mogelijke liquiditeit.

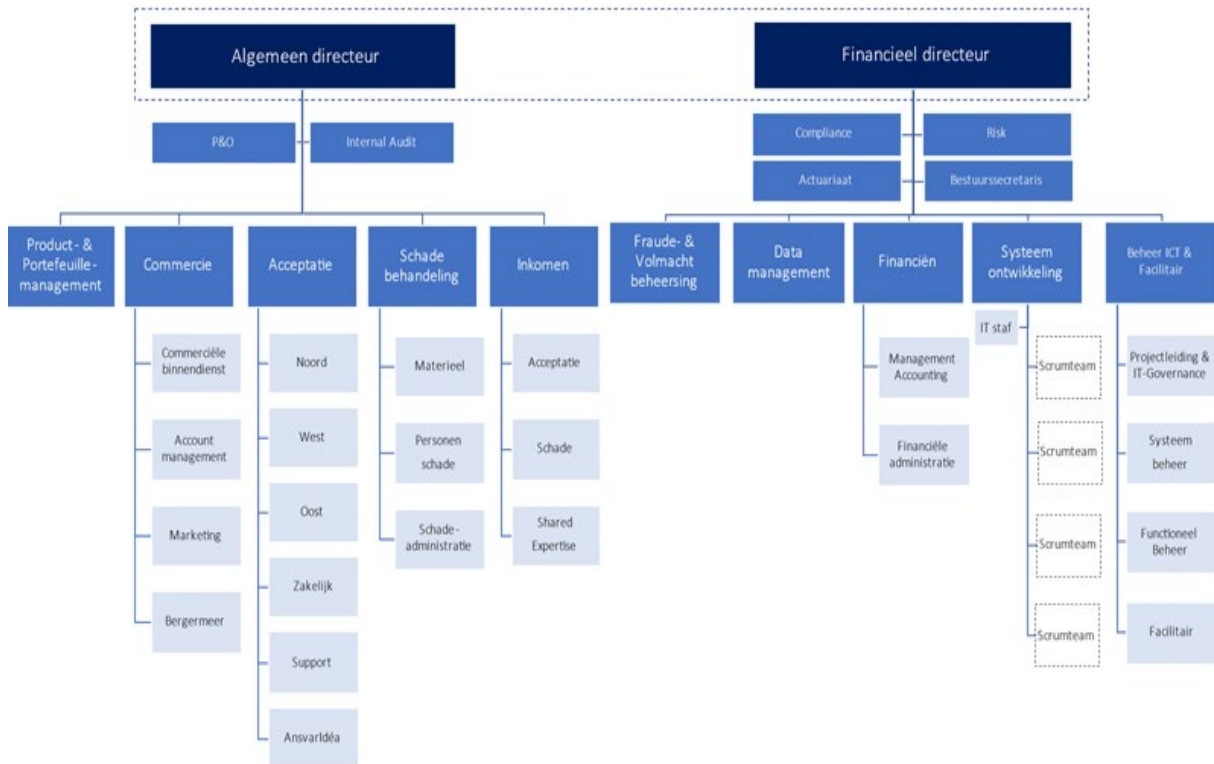
Het groepsuitsluitingenbeleid van Lombard Odier is ook op dit fonds van toepassing en screening vindt plaats op basis van de ESG- en CAR-methodiek van Lombard Odier. Verder wordt er geselecteerd op de CO₂-footprint scope 1 (directe emissies), scope 2 (indirecte emissies) en scope 3 (downstream en upstream, supply chain analysis), onder de 1,5-2,0°C conform het Parijsakkoord 2015 en op waterverbruik.

Organisatiestructuur

De operationele organisatiestructuur binnen de Groep is geïntegreerd. Het bestuur wordt gevormd door de directie van de vennootschap.

Aangaande de operationele processen geldt op managementniveau voor alle entiteiten gezamenlijk een functionele aansturing. In 2022 is vanwege de omvang de afdeling ICT gesplitst in twee afzonderlijke afdelingen: "Systeemontwikkeling" en "Beheer ICT & Facilitair".

De structuur ziet er ultimo 2022 als volgt uit:

Resultaat

Het resultaat voor belastingen bedraagt € 0,3 miljoen negatief (v.j.: € 22,7 miljoen positief).

Het technische verzekeringsresultaat over 2022 bedroeg € 3,1 miljoen positief (v.j.: € 20,4 miljoen). Door het slechte beleggingsresultaat bedraagt de toegerekende beleggingsopbrengst aan het technisch resultaat € 6,2 miljoen negatief (v.j.: € 3,1 miljoen positief). Het technisch rendement voor toerekening van beleggingsresultaat bedraagt € 9,4 miljoen. Dit is aanmerkelijk minder dan het voorgaand jaar, geheel veroorzaakt door een stijging van de schaderatio. De schaderatio na herverzekering bedraagt 59% (v.j.: 50%).

Met een groot aandeel in autoverzekeringen is de toegenomen verkeersintensiteit na de lockdowns vanwege Covid een belangrijke factor in de gestegen schaderatio. Ook de toename van het gemiddelde schadebedrag heeft een negatieve invloed op de schadelast gehad.

Het afwikkelingsresultaat op oude jaren voor herverzekering is verslechterd van € 0,8 miljoen verlies naar € 2,2 miljoen verlies. Dit resultaat is in belangrijke mate beïnvloed door enkele verhogingen op grote schaden. Een relatief groot deel van dit verlies komt derhalve ten laste van herverzekeraars. Na herverzekering is er een afwikkelingswinst van € 0,6 miljoen (v.j.: € 1,0 miljoen winst).

In 2022 is in totaal € 7,0 miljoen toegevoegd aan de IBNR/IBNER voor herverzekering. Dit bedrag is opgenomen in de schadelast. Hiervan heeft € 3,1 miljoen betrekking op verwachte hogere schade vanwege de extreme inflatie. Een bedrag van € 3,9 miljoen is het gevolg van de groei in de portefeuille en meer verwachte ophogingen van grote schaden.

Het totaal van de bedrijfskosten bedraagt € 72,9 miljoen (v.j.: € 61,2 miljoen). Hiervan is € 7,0 miljoen (v.j.: € 5,4 miljoen) als schadebehandelingskosten toegerekend aan de schadelast. Voorts is € 5,5 miljoen (v.j.: 3,8 miljoen) toegerekend aan "andere lasten" in de niet-technische rekening. De acquisitiekosten zijn € 6,4 miljoen hoger vanwege de toegenomen portefeuille. Aan de andere kant is de verdiende herverzekeringprovisie € 5,9 miljoen hoger. De overige beheerskosten zijn ca € 1,9 miljoen hoger. Per saldo zijn de bedrijfskosten in de technische rekening € 2,4 miljoen hoger.

Per saldo is het technisch resultaat na toerekening van het beleggingsresultaat ca € 17,3 miljoen lager dan vorig jaar.

Het beleggingsresultaat (voor toerekening aan technisch resultaat) bedraagt € 10,4 miljoen negatief (v.j.: € 4,9 miljoen positief). Was er in 2021 nog een herstel van de grote koersverliezen uit 2020 zichtbaar, in 2022 zijn enorme koersverliezen als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de stijging van de rente geleden.

Het saldo van de andere baten en andere lasten betreft het resultaat van de volmachtactiviteiten buiten de Groep, alsmede de resultaten van de andere groepsmaatschappijen. Het resultaat over 2022 bedraagt € 1,3 miljoen (v.j.: € 0,9 miljoen).

Het geconsolideerde totaalresultaat na belastingen over 2022 bedraagt € 0,1 miljoen verlies (v.j. € 17,0 miljoen winst).

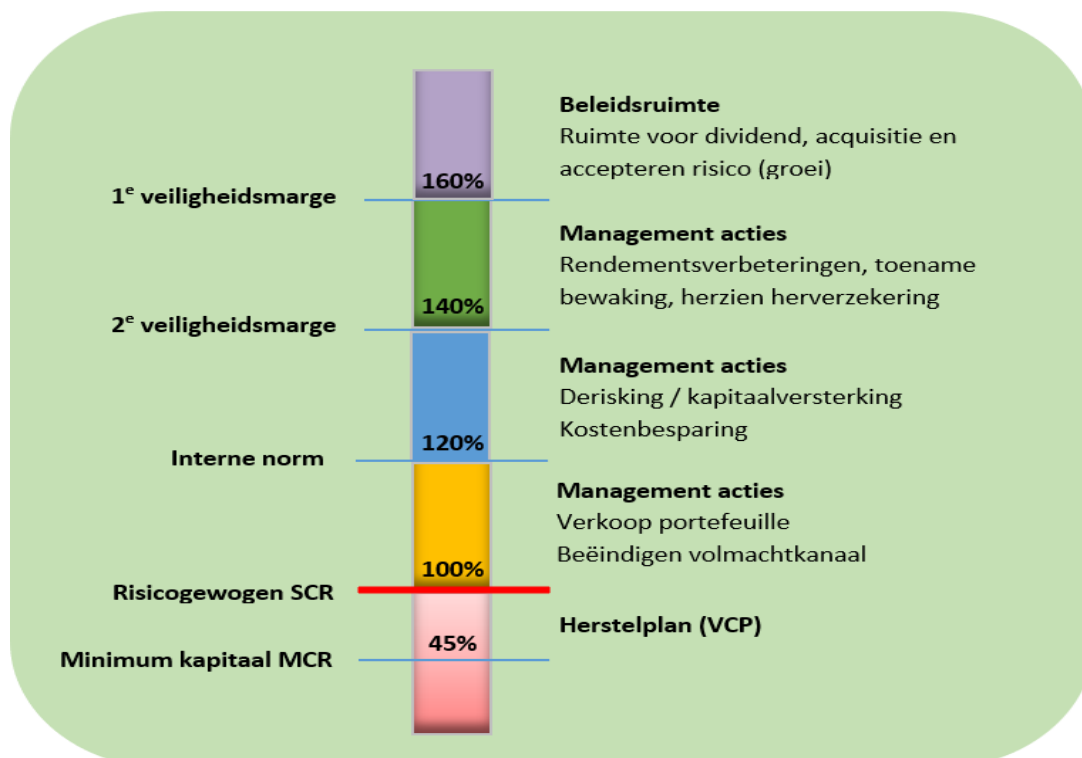
Solvabiliteit

Na verwerking van het resultaat over het boekjaar bedraagt het eigen vermogen ultimo 2022 € 68,8 miljoen (v.j.: € 68,9 miljoen).

Vanwege andere waarderingsregels wijkt het eigen vermogen op basis van Solvency II beginselen af van het getoonde eigen vermogen in de jaarrekening. Het Solvency II vermogen per 31 december 2022 bedraagt € 77,7 miljoen (v.j. € 72,9 miljoen). De vereiste solvabiliteit (SCR) bedraagt € 47,2 miljoen (v.j. 39,7 miljoen).

De solvabiliteitsratio per 31 december 2022 bedraagt 165% (v.j. 184%).

De Groep heeft haar interne normsolvabiliteit uitgewerkt in het kapitaalbeleid. Het kapitaalbeleid onderkent drie niveaus van gewenst kapitaal: (1) de interne normsolvabiliteit (120%, v.j. 115%), (2) de veiligheidsmarge ten behoeve van maatregelen om bij te sturen (140%, v.j.145%) en (3) een dividendstreefnorm (160%). Schematisch is dit als volgt weergegeven:

Liquiditeit

De groep heeft een gezonde liquiditeitspositie. De liquiditeitsmarge is op balansdatum met € 42,5 miljoen ca € 15,6 miljoen hoger dan voorgaand jaar. De liquiditeitsratio bedraagt op balansdatum 262% (v.j.: 183%). Op grond van de positieve kasstromen is er geen sprake van financieringsbehoefte.

Ontwikkeling verzekeringsportefeuille

De verzekeringsportefeuille is over 2022 in bestandspremie met 11% gegroeid, hetgeen het zesde jaar op rij is waarin de groei in de dubbele cijfers is uitgekomen. De geboekte bruto premie is gestegen van € 162 miljoen naar € 188 miljoen. Ten opzichte van het plan is deze € 3,6 miljoen lager uitgekomen. Dit wordt met name verklaard door stagnatie in de verkopen en levering van nieuwe auto's, hetgeen hoofdzakelijk verklaard kan worden door de economische omstandigheden en problemen in de toelevering in de auto-industrie in 2022.

Ultimo 2022 is sprake van een portefeuille van € 194 miljoen (v.j.: € 176 miljoen) bestandspremie.

Alle branches hebben bijgedragen aan de groei maar de grootste groei kwam afgelopen jaar uit (het aanstellen van) gevolmachtigden. Ook voor komende jaren wordt verwacht in dit kanaal te groeien.

Met een bestandspremie van € 73 miljoen eind 2022 (v.j.: € 71 miljoen) bedraagt het premium auto segment voor Ansvar ca. 38% van de totale tekening. Medio 2021 is de nieuwe XL-lijn in autoverzekeringen gelanceerd. Deze nieuwe producten en fijnmazige premiestructuur hebben tot een verbeterde concurrentiepositie op de autoverzekeringsmarkt geleid.

Herverzekering

In 2022 zijn geen nieuwe schades gemeld aan de herverzekeraars op excess of loss (XoL) herverzekeringscontracten. Daarentegen zijn er vier (v.j. vijf) schaden uit voorgaande jaren vanwege reserveverhogingen aan herverzekeraars gemeld.

In 2022 hebben de februaristormen tot catastrofemelding geleid. Ook in voorgaand jaar was sprake van een catastrofemelding (overstroming Limburg).

Vanaf 2015 wordt een quota share herverzekeringsdekking voor de portefeuille ingekocht. Naast risico-overdracht heeft deze als doel 'capital relief' te realiseren. Vanaf 2021 varieert het percentage Quota Share naar de aard van de portefeuille, waarbij de volmachtportefeuilles voor een hoger aandeel worden gecedeerd dan de provinciale portefeuille.

Beleggingen

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan vermogensbeheerder Lombard Odier.

Het consistente gematigd defensieve beleggingsbeleid is ook in 2022 gecontinueerd.

De asset mix in de beleggingsportefeuille is van belang voor het risicoprofiel: voldoende gespreid maar niet zoveel gespreid dat het ineffectief wordt. Naast de duurzaamheid van de belegging worden uiteraard ook aspecten als liquiditeit, tegenpartij risico, landenrisico, volatiliteit en duratie meegenomen in de afwegingen.

De beleggingsportefeuille is als volgt verdeeld:

(x € 1.000)	31-12-2022		31-12-2021	
(Semi-)overheidsobligaties	58.595	44%	51.264	37%
Bedrijfsobligaties	27.101	20%	22.728	17%
Aandelen	20.019	15%	22.195	16%
Private Equity	5.495	4%	5.475	4%
Hypotheekfondsen	10.120	8%	11.894	9%
Geldmarktfonds	7.232	5%	18.617	13%
Valutatermijncontracten	16	0%	22	0%
Totaal exclusief vastgoed	128.578	96%	132.192	96%
Vastgoed	4.759	4%	4.759	4%
Totaal	133.337	100%	136.951	100%

Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten c.q., derivaten. Het beleggingsbeleid geeft geen ruimte om te beleggen in futures als single line investment, wel zijn futures toegestaan als onderdeel van het valuta hedging programma of als onderdeel van een beleggingsfonds.

Het rendement op de beleggingsportefeuille ontwikkelde zich in 2022 als volgt (x € 1.000):

	2022	2021
Opbrengsten gebouwen en terreinen	467	455
Renteopbrengsten en dividenden	818	886
Gerealiseerde winst bij verkoop	393	37
Gerealiseerd verlies bij verkoop	-902	-2.014
Niet-gerealiseerde koerswinsten (negatief is teruggenomen)	-3.195	5.751
Niet-gerealiseerde koersverliezen (positief is teruggenomen)	-7.617	719
Beheerskosten en rentelasten	-412	-891
Totaalrendement op beleggingen	-10.447	4.943

De beheerskosten zijn relatief sterk gedaald met name als gevolg van de initiële kosten van het nieuwe beleggingspand in 2021 (€ 412.000, v.j. € 891.000).

Voor het beoordelen van de performance van de beleggingsportefeuille zijn er in overleg met Lombard Odier benchmarks gekozen per soort belegging. De benchmarks betreffen de resultaten van zo goed mogelijk vergelijkbare fondsen of portefeuilles qua samenstelling en eventueel duration. Voor private equity is geen benchmark vastgesteld; er zijn geen gegevens voorhanden van vergelijkbare fondsen. De benchmark voor private equity is voor vergelijkingsdoeleinden bepaald op de performance van de portefeuille.

Over 2022 zijn de volgende rendementen behaald en vergeleken met de benchmarks:

	Portefeuille	Benchmark	Vershil
(Semi-)overheidsobligaties	-7,94%	-7,28%	-0,66%
Bedrijfsobligaties	-6,62%	-8,00%	1,38%
Aandelen	-9,80%	-8,78%	-1,02%
Private Equity	-2,36%	-2,36%	0,00%
Hypotheekfondsen	-14,91%	-19,52%	4,61%
Geldmarktfonds	-0,03%	-0,12%	0,09%
Gemiddeld	-7,78%	-8,32%	0,54%

Ontwikkeling volmachtportefeuille

Zowel de schadeverzekeringsportefeuille als de inkomensverzekeringsportefeuille zijn in 2022 verder gegroeid. Ook in 2022 was er in de markt weer ruimte voor premieverhogingen en daarmee verdere groei van winstgevendheid. De portefeuille inkomensverzekeringen is in 2022 met 59,1% gegroeid (v.j. 3,8%) en de portefeuille schadeverzekeringen met 6,2% (v.j. 6,2%). De inkomensportefeuille is relatief sterk gegroeid, voornamelijk vanwege een grote collectieve portefeuille welke Turien vanaf januari 2022 beheert in volmacht van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

Corporate Governance

Het begrip governance bestrijkt het besturen en beheersen van ondernemingen en het houden van toezicht daarop. De Groep heeft haar bedrijfsvoering zo ingericht dat een goede governance is gewaarborgd. In haar bedrijfsvoering weegt de Groep de belangen van alle stakeholders, waaronder de belangen van de klanten, evenwichtig af.

Op grond van de Wet Financieel Toezicht (Wft) is Turien & Co. Holding B.V. aangemerkt als een “zuivere” verzekeringsholding.

Vanuit het principe van de geïntegreerde organisatie en het model van een “zuivere” verzekeringsholding wordt de Gedragscode Verzekeraars toegepast op de gehele organisatie en alle juridische entiteiten binnen Turien & Co. Holding B.V.

Binnen de organisatie wordt met betrekking tot risicobeheersing en de vier sleutelfuncties het model van de ‘Three Lines of Defence’ gehanteerd om een goed evenwicht te realiseren tussen enerzijds ondernemerschap en anderzijds controle- en risicobeheersing. De kern van de drie verdedigingslijnen is dat er verschillende, elkaar versterkende beheersfuncties bestaan die onafhankelijk van elkaar functioneren, waarbij elke functie een bijdrage levert aan de kwaliteit van de interne beheerssystemen. Deze bestaan uit:

1. Eerste lijn: Lijnmanagement en de daaronder vallende afdelingen, die de eerste verantwoordelijkheid hebben voor de resultaten en de operationele processen, de naleving van regels en een effectieve controle van risico's die van toepassing zijn op de operationele afdelingen;
2. Tweede lijn: Toetsende, controlerende en adviserende functies, die de verantwoordelijkheid hebben om het lijnmanagement te ondersteunen ten aanzien van de naleving van regels en risicobeheersing. De second line adviseert over bepaalde categorieën van risico's en bewaakt de opvolging c.q. implementatie van deze adviezen. Het betreft de sleutelfuncties Risicomanagement, Compliance en Actuarieel. Er is een Sleutelfunctiehouder Risico die toeziet op de borging van het integraal risicomanagement. De risicomangementfunctie wordt verder vervuld door de Operational Risk officer en door de CISO (Chief Information Security Office). De compliancefunctie wordt vervuld door de Compliance officer en de actuariële functie door de externe actuaris. Binnen de organisatie is de CISO verantwoordelijk voor het informatiebeveiligingsbeleid. Dit betreft zowel het implementeren van beleid als het toezicht houden op de uitvoering ervan. Ook het definiëren en ontwerpen van de strategie op het gebied van informatiebeveiliging behoort tot het takenpakket. De CISO heeft een sleutelrol in hoe de organisatie omgaat met cyberrisico's. De rol van functionaris gegevensbescherming wordt binnen de organisatie gezien als een verbijzondering van de compliance functie gericht op de bescherming van persoonsgegevens.
3. Derde lijn: De Internal Auditfunctie heeft tot doel om de organisatie, zowel de 1^e als de 2^e lijn als ook het samenspel tussen beide, op basis van uitgevoerde audits te adviseren en te ondersteunen ter verbetering van de bedrijfsvoering gelet op effectiviteit en efficiency van het stelsel interne controlemaatregelen. De uitvoering van de audits geschiedt risk-based en volledig onafhankelijk van alle organisatieonderdelen. De Internal Audit functie rapporteert rechtstreeks aan de Raad van Commissarissen en heeft onbeperkt toegang tot de voorzitter van de RvC.

Het functioneren van de sleutelfuncties wordt jaarlijks geëvalueerd.

Risicomanagement

Risicomanagement is het totale raamwerk van maatregelen, processen en rapportages dat zich richt op het definiëren, kwantificeren, beheersen en monitoren van risico's zodat er balans is tussen het nemen van risico's en het behalen van winst, teneinde de organisatie gezond te houden en de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen en daarmee de kans op het behalen van de bedrijfsdoelstellingen te vergroten.

De organisatie streeft naar Integraal risicomanagement, waarbij het risicomanagementproces continu doorlopen wordt. Op deze wijze ontstaat er op het gebied van risicomanagement een zelflerende en zelfsturende organisatie, die zich bewust is van de impact van de verschillende risico's en hun onderlinge samenhang. De correlaties tussen risico's en het (gecumuleerde) effect daarvan wordt onder de aandacht gebracht. Onderlinge effecten kunnen de impact van risico's versterken en dienen dus in ogenschouw te worden genomen bij het beheersen van risico's.

De doelstellingen van het risicomanagement voor de organisatie zijn:

1. Opbouwen en onderhouden van een doeltreffend risicomanagementraamwerk bestaande uit strategieën, processen en rapportages om het bedrijf in staat te stellen risico's te identificeren, kwantificeren, beheersen en monitoren en zodoende de kans op het behalen van de bedrijfsdoelstellingen te vergroten. Het risicomanagementraamwerk integreren in de organisatiestructuur en de besluitvormingsprocessen en erop toezien dat het raamwerk op passende wijze in acht wordt genomen door het dagelijks bestuur, management en andere medewerkers, zodat het daarmee onderdeel wordt van de cultuur.
2. Toezien op het opstellen en periodiek bijstellen van de bedrijfsstrategie en hieraan gekoppeld het risicoprofiel evenals het vaststellen en periodiek bijstellen van (het weerstandvermogen en) de risicobereidheid van het bedrijf.
3. Toezien op en ondersteunen van de samenstelling van een samenhangend geheel van beheersingsmaatregelen om de geïdentificeerde risico's te mitigeren teneinde de organisatie gezond te houden en de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.

Risicomanagement vormt dan ook een onderdeel van de bestaande bedrijfsvoering, in het bijzonder als onderdeel van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Risicomanagement is bovendien een taak voor de gehele organisatie, van medewerker tot en met directie. Eenieder heeft hierbij zijn of haar eigen rol. Het borgen van risicomanagement in de organisatie wordt bewerkstelligd door structurele eenduidige risicomanagementrapportages aan de Raad van Commissarissen, directie, management, toezichthouders en volmachtgevers en door frequente en open communicatie over risicomanagement naar de gehele organisatie. Daarnaast is het risicobewustzijn, onder meer als gevolg van de betrokkenheid van de Sleutelfunctiehouder Risico, in de onderneming hoog en worden belangrijke besluiten voorafgegaan door risicoanalyses en het treffen van aanvullende beheersmaatregelen.

Voor de organisatie zijn onderstaande risicogebieden bepaald (ook wel: de risico-taxonomie). Deze indeling is bepaald op basis van de wet- en regelgeving, maar ook op ervaringen in de bestaande praktijk binnen het bedrijf. Op de verschillende niveaus en risicogebieden worden risicoanalyses en waar mogelijk en relevant stresstests uitgevoerd.

Strategisch niveau:

- Financiële risico's: Omzet, Kosten, Schadelast, Herverzekeringen, Solvabiliteit
- Governance & organisatie: Intragroepsrelaties en Beheerste bedrijfsvoering
- Personeelsrisico's: o.a. medewerkerstevredenheid
- maatschappelijk verantwoord ondernemen: Bedrijfsvoering, verzekeringsproducten- en diensten, beleggingen, maatschappelijke projecten
- Commerciële risico's: Producten en segmenten, distributie en concurrentie, klanttevredenheid
- Omgevingsrisico's: (Geo-)politiek, macro-economie, auto-industrie, verzekeringsmarkt
- Volmachtrisico's: Gevolmachtigd agenten van Ansvar

Tactisch niveau:

- Verzekeringstechnische verplichtingen en reservevorming (schade- en zorgrisico)
- Asset en liability management: Liquiditeiten en Beleggingen
- Marktrisico (rente, vastgoed, spread, valuta en concentratie)
- Tegenpartijrisico: Herverzekering (Type I) en risico op bijv. klanten (Type II)
- Compliance
- ICT-landschap
- Datakwaliteit: Wettelijk verplichte rapportages aan de toezichthouder (inclusief End User Computing) en operationele managementinformatie
- Productontwikkeling; o.a. klantbelang en POG
- Uitbestedingsrisico (niet zijnde gevolmachtigd agenten)
- Duurzaamheid
- Bedrijfscontinuïteit

Operationeel niveau:

- Primaire processen: Acceptatie & mutatie, schadebehandeling, financiële processen en relatiebeheer
- Integriteit
- Privacy
- Fraude
- Klachtbehandeling
- IT: Informatiebeveiliging (incl. autorisatiebeheer en logische toegangsbeveiliging), IT-continuity, Change management
- Duurzaamheid

Bij het realiseren van haar doelstellingen is elke onderneming genoodzaakt onzekerheid te accepteren. Ten eerste omdat de organisatie beperkte middelen heeft die ingezet kunnen worden; dit maakt het onmogelijk om met onverdeelde aandacht aan de realisatie van elke doelstelling te werken. Ten tweede wordt de organisatie bij het realiseren van deze doelstellingen geconfronteerd met risico's. Om sturing te geven aan de inzet van middelen formuleert Ansvar haar risicobereidheid. Deze risicobereidheid is geen statisch gegeven, maar een dynamisch proces en dient continu te worden aangepast aan veranderende interne en externe omstandigheden. De directie stelt ten minste één keer per jaar de risicobereidheid vast en stelt deze indien nodig bij. Vervolgens wordt dit voor akkoord voorgelegd aan de Raad van Commissarissen.

De algemene risicobereidheid van de organisatie wordt als volgt gedefinieerd:

In het streven te voorzien in onderscheidende verzekeringsproducten en dienstverlening en zodoende bij te dragen aan het succes van de met Ansvar samenwerkende assurantieadviseurs, daarbij gericht op langer termijnrelaties met alle stakeholders, neemt de organisatie alleen risico's die ze begrijpt. Ansvar is er voor de klant en risico's die de stabiliteit en soliditeit van het bedrijf bedreigen worden vermeden.

De risicobereidheid is concreter gemaakt voor de hiervoor benoemde risicogebieden en deze is per risicogebied vastgesteld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een risico-acceptatie matrix.

Het bestuur onderkent de voor de organisatie relevante bedrijfsrisico's op strategisch, tactisch en operationeel niveau en heeft maatregelen genomen deze tot een aanvaardbaar minimum te beperken. In de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening in de jaarrekening zijn deze risico's en de getroffen beheersmaatregelen toegelicht.

De afgelopen jaren is het risicoprofiel van de onderneming verbeterd. Dit als gevolg van de versterking (van de autonomie) van het schadeverzekeringsbedrijf, de toegenomen grip op de technische resultaten en de verdere verbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing. Toch is het bedrijf daarmee nog niet "risicovrij". Samengevat kan worden gesteld dat de belangrijkste issues (na beheersmaatregelen) voor de komende jaren als volgt zijn:

- Daling van de waarde van de beleggingsportefeuille als gevolg van een internationale (economische) crisis
- Verharding van de herverzekeringmarkt waardoor inkoop moeilijker en duurder wordt
- Oplopende schadelast door onder meer inflatie en klimaatverandering
- Afnemend marktaandeel intermediair, mede als gevolg van actieve provisie transparantie
- Impact van een economische recessie op de autoverzekeringmarkt; downsizing wagenpark, sterke daling autoverkopen, toenemende prijsconcurrentie
- Toename van cyber- en informatiebeveiligingsrisico's

ORSA en kapitaalbeleid

In het algemeen geldt dat de (dreigende) recessie kan worden beschouwd als oorzaak voor diverse risico's. Hiervoor is afgelopen jaar een aanvullende risicoanalyse uitgevoerd. Waar nodig zijn aanvullende maatregelen getroffen. De risico's worden periodiek gemonitord.

Een belangrijk onderdeel van het risicomanagement betreft de jaarlijkse ORSA (Own Risk Solvency Assessment) ook wel de ERB (Eigen Risicobeoordeling). Er is sprake van een Single ORSA, tezamen met Turien & Co Holding B.V. De ORSA is een toekomstgerichte beoordeling van de solvabiliteit waarbij de bedrijfsstrategie (inclusief het financieel plan), risicobereidheid en het risicoprofiel worden beschouwd en worden gebruikt om de toereikendheid van het beschikbare kapitaal te beoordelen voor alle jaren binnen de planperiode van de onderneming. Jaarlijks wordt als onderdeel van de planningscyclus de strategische risicoanalyse uitgevoerd c.q. herijkt. Hierbij zijn directie en management betrokken. Op basis van de inschatting van kans en impact zijn de grootste risico's bepaald. De impact van de belangrijkste risico's is onderzocht door het toepassen van stress scenario's. Vanuit deze integrale benadering zijn de risico's die buiten de acceptatiegrens liggen, uitgewerkt in een scenario. De scenario's vormen de input voor de stresstesten.

Rekening houdend met de eerdergenoemde verwachte ontwikkelingen wordt voor de organisatie rekening gehouden met een beperkte groei en een gelijkblijvend schaderatio. Als gevolg hiervan wordt een jaarlijkse toename van het technisch resultaat met ca. € 1 miljoen verwacht. Dit is toereikend om de toename van de vereiste Solvency Capital Requirement (SCR) bij te houden en de SCR-ratio licht toe te laten nemen (op een niveau ruim boven de wettelijke en interne normen).

Risico's kunnen worden geduid in termen van kapitaalbeslag (zoals de SCR) of in termen van kwalitatieve beoordeling, zoals dat intern plaatsvindt. De belangrijkste drivers van de SCR betreffen het schaderisico en het marktrisico.

De organisatie heeft in 2021 een adequaat voorbereidend crisisplan (VCP) opgesteld. DNB heeft op 23 november 2021 aangegeven dat hiermee is voldaan aan de wettelijke bepaling voor de inzending van het VCP zoals opgenomen in de Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars. Indien zich aanleiding voordoet om het VCP eerder te herijken, zal dat opnieuw worden gedaan in 2024.

Samenstelling Raad van Commissarissen en bestuur

De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld, dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de Raad van Commissarissen. Dit uitgangspunt geldt eveneens voor het Bestuur.

Er is geen reden waarom het aandeel vrouwen in elke functie niet gelijk kan zijn aan het aandeel mannen, anders dan dat mogelijk de beschikbaarheid in bepaalde functies kan verschillen. Het streven is dan ook in alle functies een gelijke verdeling van vrouwen en mannen te hebben. Bijzondere aandacht daarbij geldt voor de functies vanaf managementniveau, waarbij het criterium van de helft veelal bemoeilijkt wordt door het beperkte aantal functieplaatsen. Onderstaand de specificatie op balansdatum:

- Op het niveau van middenmanagement wordt het criterium behaald: 63% van het middenmanagement bestaat uit vrouwen.
- Op het niveau van management wordt een aandeel vrouwen van 30% behaald, derhalve (nog) niet de helft.
- Op het niveau van directie is het aandeel 50%.
- Binnen de Raad van Commissarissen is het aandeel 25%.

Bij toekomstige wijzigingen van de samenstelling zal het criterium van gendergelijkheid meegenomen worden in de werving.

Innovatie

De veranderende omgeving en de toenemende impact van techniek brengt een landschap met zich mee waarin innovatie essentieel is. Veranderend klantgedrag en maatschappelijke ontwikkelingen als gevolg hiervan geven impulsen aan nieuwe verzekeringsvormen (cybercrime, hoog-autonome auto's), nieuwe markten (deeleconomie) en nieuwe distributievormen (ecosystemen, social media, platvormen).

Met de oprichting van het Innovatieplatform in 2020 kan er beter ingespeeld worden op mogelijke ecosystemen en de ontwikkeling van aanvullende diensten die de positie van de onderneming versterken. Het ondersteunen van het deelplatform initiatief van een Duits automerk in samenwerking met een herverzekeraar is een mooi voorbeeld van een stap(je) richting transitie. Het innovatieplatform is samengesteld uit een vertegenwoordiging van medewerkers van vrijwel alle afdelingen en houdt zich bezig met innovatie in de breedste zin. Hierbij valt te denken aan nieuwe producten of nieuwe diensten maar bijvoorbeeld ook andere manieren om diensten te leveren of processen uit te voeren.

Ansvar is daarnaast voortdurend bezig met het verbeteren en vernieuwen van haar verzekeringsproducten. Bij de ontwikkeling van nieuwe producten wordt het Product Approval en Review Proces (PARP-proces) doorlopen. Dat gebeurt eveneens periodiek voor bestaande verzekeringsproducten. Het PARP-proces is een gestructureerd onderzoek per verzekeringsproduct waarbij met name wordt gekeken naar doelgroep, klantbelang (duidelijke communicatie, verantwoorde premiestelling, duidelijke polisvoorwaarden), rendement alsmede een compliance- en fraudecheck. Ook is er aandacht voor duurzaamheid, in iedere approval en review wordt getoetst of het product een positieve, negatieve of geen bijdrage levert aan één van de Sustainable Development Goals.

Personeel

Niet alleen is werkplezier een strategische doelstelling, de praktijk van de laatste jaren heeft uitgewezen hoe belangrijk het is om een gezonde bedrijfscultuur te hebben; minder verloop, lager ziekteverzuim, grotere weerbaarheid, flexibiliteit en inzet van medewerkers, etc. Nog afgezien van de lagere druk op het (midden-)management om issues te managen als gevolg van het hoge(re) verantwoordelijkheidsgevoel, zelfstandigheid, betrokkenheid en eigenaarschap van de medewerkers.

De maatschappelijke onrust in 2022 rond grensoverschrijdend gedrag binnen veel organisaties heeft ook binnen Ansvar tot een toegenomen bewustzijn en aanvullende maatregelen geleid. Zo heeft diversiteit en inclusiviteit in de organisatie meer aandacht gekregen, is de samenwerking met de externe vertrouwenspersoon versterkt en is het aantal interne vertrouwenspersonen uitgebreid van twee naar vijf collega's. Om de communicatieve weerbaarheid van collega's te vergroten is besloten een eerdere training voor het geven en ontvangen van feedback in 2023 voor alle medewerkers te herhalen.

Een veilige werkomgeving en een sterke bedrijfsethiek moeten ook bijdragen aan het bevorderen van de inclusiviteit: het bieden van een respectvolle omgeving waarin iedereen gelijke kansen heeft en waarin diversiteit wordt nagestreefd. Een bedrijf waarin iedereen zichzelf kan zijn en om zijn of haar eigen identiteit wordt gewaardeerd.

De oorlog in Oekraïne en de hieruit voortvloeiende economische omstandigheden, waaronder specifiek de energiecrisis en snel gestegen inflatie, hebben ook een impact op de collega's gehad. Gedurende 2022 zijn er diverse aanvullende maatregelen genomen, hoofdzakelijk gericht op het compenseren van de uitgeholde koopkracht voor de lagere inkomens in het bedrijf, alsmede op het inzetten van een budgetcoach voor collega's die daar behoefte aan hebben en het naar voren halen van maatregelen die duidelijkheid en verlichting konden bieden.

Na COVID, waarin het personeel in lastige omstandigheden de dienstverlening op hoog niveau heeft voort weten te zetten, is ook in deze crisis een groot compliment voor het personeel op zijn plaats. De eensgezindheid, onderlinge samenwerking en sociale houding van alle collega's is

bewonderenswaardig. Bijzondere dank gaat uit naar de Ondernemingsraad die op constructieve wijze en in goede samenwerking heeft bijgedragen aan de bedrijfsvoering en in het bijzonder het sociaal beleid van de onderneming.

De Covid crisis heeft geleid tot een andere manier van samenwerken door de introductie van plaats- en tijd onafhankelijk werken. De organisatie heeft deze nieuwe manier van samenwerken omarmd gezien de vele voordelen; flexibiliteit, minder reistijd, betere verdeling/balans in werk- en privé-tijd en productiever kunnen werken. Het grootste minpunt is dat een deel van collega's ervaart dat de collegiale binding minder wordt.

Om het grote belang van onderlinge verbinding en saamhorigheid te benadrukken is het een bedrijfsdoelstelling om de risico's van de nieuwe wijze van (samen) werken te mitigeren en de onderlinge samenwerking en verbinding te versterken.

De gestegen omzet over de afgelopen jaren alsmede de nieuwe activiteiten waaronder de uitbouw van het volmachtkanaal zijn aanleiding geweest voor een versterking van de bezetting. Ondanks de krappe arbeidsmarkt konden de vacatures goed worden vervuld, waarbij het opmerkelijk is dat ongeveer een derde van de nieuwe collega's is aangedragen door eigen personeel. Ook op dit aspect zijn wij alle collega's zeer erkentelijk.

Ultimo 2022 waren er 292 (v.j. 258) medewerkers op fulltime basis in dienst. Gemiddeld waren er in het verslagjaar 278 (v.j. 248) medewerkers op fulltime basis in dienst.

Beloningsbeleid

De Groep heeft een geïntegreerd beloningsbeleid. De groep voert een beheerst beloningsbeleid conform de Wet op het financieel toezicht (Wft), dat strookt met de bedrijfsstrategie, doelstellingen en langetermijnbelangen van de organisatie. Het doel van het beloningsbeleid is werknemers een eerlijke en marktconforme beloning te bieden die hen stimuleert tot betere prestaties en de ontwikkeling van hun vaardigheden, met het uiteindelijke doel gekwalificeerde werknemers te hebben, aan te nemen en te behouden. Naast de reeds genoemde maatregelen in reactie op de sterke inflatie over het afgelopen jaar is eind 2022 het functiegebouw herijkt waarbij met name de lagere schalen extra zijn verhoogd en de ICT gerelateerde functies in een hogere schaal zijn gewaardeerd. De groep is aangesloten bij de cao voor het Verzekeringsbedrijf.

Het beloningsbeleid van de groep is erop gericht om de integriteit en soliditeit van de onderneming te bevorderen, met een focus op de langetermijnbelangen van de onderneming. Voorts is het beloningsbeleid zo opgesteld, dat er geen prikkels van uitgaan die afbreuk doen aan de belangen van de klanten en andere stakeholders van de Groep.

De beloning van de bestuursleden wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen. Hierbij wordt gewaarborgd dat de beloning in lijn is met wet- en regelgeving.

Alle werknemers nemen vanaf 18 jaar deel aan de collectieve pensioenregeling. Dit betreft een beschikbare premieregeling.

De Groep kent geen (gegarandeerde) variabele beloning (bonussen e.d.) en er zijn geen medewerkers of bestuursleden met een totale jaarlijkse beloning van € 400.000 bruto of meer.

Huisvesting

De Holding en de meeste groepsmaatschappijen zijn gevestigd in het kantoorpand aan de James Wattstraat 11 in Alkmaar dat in eigendom is van de Groep. Er is er een meerjarig onderhoudsplan (MJOP) opgesteld.

Groepsmaatschappij Ansva Verzekeringsmaatschappij N.V. is gevestigd in een huurpand in Amsterdam.

Toekomst

Strategie, beleid en doelstellingen

De organisatie heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld langs de lijnen van de geformuleerde strategie, waarin klanttevredenheid, rendement en werkplezier centraal staan, dit ondersteund door een beheerste bedrijfsvoering en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Voor de komende jaren verwachten wij daar geen verandering in. Het sturen op werkplezier wordt beantwoord met loyaal en deskundig personeel, waarvan het werkplezier ervaren wordt door de klanten en als gevolg waarvan de collega's bereid zijn een stapje extra te doen voor een excellente dienstverlening. Dit leidt tot een klanttevredenheid die niet alleen het behoud en daarmee de portefeuillegroei stimuleert maar Ansvar ook in staat stelt te concurreren op kwaliteit in plaats van prijs. Omgekeerd draagt de klanttevredenheid bij aan het werkplezier, met behoud van kennis en kunde tot gevolg.

Deze drie-eenheid van strategische doelstellingen zal ook komende jaren noodzakelijk zijn om de uitdagingen van de markt aan te kunnen. De concentratietendens aan de aanbodkant in de verzekeringsmarkt van de afgelopen decennia is de afgelopen jaren verschoven naar de distributie, waarbij steeds grotere partijen ontstaan. De noodgedwongen standaardisatie die de toegenomen concentratie met zich meebrengt geeft Ansvar mogelijkheden om zich te blijven onderscheiden in niches. De inzet van technologie en datamanagement concentreert zich als gevolg hiervan op het acceptatie- en tarifieringsbeleid, een ontwikkeling die afgelopen jaren reeds in het bedrijf is ingezet. Ook komende jaren zullen de investeringen in datakwaliteit, datamanagement, verzekeringstechniek en product- en portefeuillemanagement voortgezet worden. Ofschoon dit enigszins ten koste gaat van kostenefficiëntie, draagt het bij aan een betere risicoselectie en een hoger technisch resultaat dan in de commodity markt haalbaar is.

De focus op niches is niet nieuw, integendeel, de oudste niche (binnen de onderneming) van exclusieve auto's dateert reeds uit de jaren '60 van de vorige eeuw. Het is het laatste decennium wel verder versterkt. Niet alleen in de niche van het hogere autosegment, ook het exclusievere segment in de breedte, financial lines, werkgeversaansprakelijkheid, inkomensverzekeringen en recreatie bepalen steeds meer de profilering van de onderneming in de markt. Voor komende jaren zal het commercieel beleid erop gericht blijven deze niches verder te versterken in combinatie met een profilering op het gebied van stabiliteit en kwaliteit.

Deze strategie behelst tegelijkertijd een focus op risicomanagement, beheerste bedrijfsvoering en compliance. Ansvar is ervan overtuigd dat hiermee niet alleen daadwerkelijk bedrijfsrisico's gemitigeerd worden doch ook de concurrentie beter aan te gaan is. Enerzijds als verzekeraar om het vertrouwen van herverzekeraars te behouden, anderzijds voor het zusterbedrijf Turien & Co. als assuradeur om het vertrouwen van volmachtgevers te behouden. Ook voor komende jaren is het streven om eventuele kansen in de markt te kunnen benutten en daar de bedrijfsvoering naar de hoogste normen voor op orde te hebben.

Bovenstaande komt terug in de beleidsthema's voor 2023 en 2024: het verhogen van de digitaliseringsgraad, tariefdifferentiatie en verbetering van de datakwaliteit, het verder verbeteren van de dienstverlening van 'good' naar 'great', het versterken van de onderlinge saamhorigheid, migratie van de Amsterdam IT structuur en portefeuille, versterken van de marktpositie en vergroten van de beheersbaarheid van de organisatie. Het is een vol programma van activiteiten en aandachtsgebieden, doch alles gericht op het hogere doel, de visie om de verwachtingen van de klant te overtreffen.

De gekozen strategie past niet alleen bij de omvang en capaciteiten van de onderneming, het is zeer noodzakelijk voor het behouden van relevantie in de verzekeringsmarkt en meer specifiek voor het met Ansvar samenwerkende intermediair. De concentratietendens van de afgelopen decennia heeft tot een hoge mate van standaardisatie in de markt geleid. Dit biedt kansen voor Ansvar maar sluit tegelijkertijd een grote markt uit, namelijk de commodity markt. De grote hoeveelheid data van concurrenten, de toenemende mogelijkheden om deze met advanced analytics te benutten voor risicoselectie en pricing, alsmede de kansen om het grote volume met vergaande digitalisering te benutten en tot een lage kostprijs te komen, maken deze markt voor Ansvar een onbegaanbaar terrein. De verwachting is dat dit toekomstig met de ontwikkeling van artificial intelligence en robotisering alleen maar zal toenemen.

De focus op specifieke niches in combinatie met productleiderschap, een empathische bedrijfscultuur die bijdraagt aan de kwaliteit van dienstverlening en een grote wendbaarheid van de onderneming in het inspringen op ontwikkelingen en benutten van (commerciële) kansen waarborgen de relevantie van de organisatie binnen de industrie. Zoals elke strategie is ook deze niet zonder uitdagingen. De hogere marges in niches trekt veelal concurrentie aan, waarbij het partijen kan betreffen die hier daadwerkelijk op inzetten en weten wat zij doen maar ook partijen die meer uit opportunisme handelen. Beide is even zorgelijk, zeker wanneer de marges door een sterk toegenomen schadelast onder druk komen. De verharding van de herverzekeringmarkt die een opwaartse druk op het vereiste kapitaal geeft, noodzaakt om nog sterker te sturen op een technisch gezonde verzekeringsportefeuille. Dit is dan ook voor 2023 een eerste prioriteit, zo zijn eind 2022 vele maatregelen genomen om de premies in de pas te laten lopen met de verwachte schadelastontwikkeling. Hier leert de ervaring dat dit succesvoller is naarmate de propositie zich meer onderscheidt van de concurrentie. Er is dan ook geen betere waarborg voor een gezonde portefeuille op lange termijn dan onderscheidende producten, excellente dienstverlening en expertise in de gekozen niches.

Provinciale portefeuille van Ansvar

Een van de uitdagingen voor de komende jaren zal de transformatie van de Amsterdamse vestiging van Ansvar zijn. Vorig decennium heeft dit zich deels voltrokken door van loondienstbedrijf naar intermediair bedrijf te transformeren, afgelopen jaren van algemeen schadeverzekeraar naar vrijwel uitsluitend particuliere verzekeringen. Toch heeft Ansvar als verzekeraar nog onvoldoende “gezicht” in de markt gekregen. De ingezette koers richting het recreatieve segment zal voortgezet worden. De aanhoudende vergrijzing, toegenomen welvaart maar ook levensfilosofie om er meer van te genieten en tot een betere balans te komen zal naar de mening van Ansvar een opwaarts effect hebben op de recreatiemarkt en als gevolg van de gefragmenteerde verzekeringsoplossingen zijn er relatief weinig aanbieders die zich hierop richten. Het nog broze imago als duurzame verzekeraar zal komende jaren nader lading gegeven worden.

De belangrijkste uitdagingen zitten in het deel van de Ansvar portefeuille dat niet op een niche gericht is en als commodity gezien kan worden. Niet alleen past de digitaliseringsgraad en het kostenniveau van de organisatie niet bij de commoditymarkt, ook de focus op prijs in deze markt staat haaks op het beleid van de onderneming. De uitfasering van de huidige, onderhoudsintensieve infrastructuur naar die van Turien & Co. zal aanzienlijke aandacht vergen en daarmee niet alleen investeringen vergen maar ook opportunity costs kennen. Afgelopen jaren is de productrationalisatie reeds ingezet teneinde een migratie naar de infrastructuur van Turien & Co mogelijk te maken. In 2022 is een programma gestart om in de komende twee jaar de portefeuillemigratie voor te bereiden en de IT-infrastructuur van Turien & Co hierop aan te passen.

Volmachtbedrijf

Afgelopen jaren is het volmachtbedrijf vanuit Ansvar opgezet, hetgeen de groei een sterke impuls heeft gegeven. Ook voor komende jaren is het streven, zij het in minder grote stappen, het volmachtbedrijf te blijven uitbouwen. Dit dient vele doelen: het bevorderen van diversificatie, het mitigeren van afhankelijkheidsrisico's in distributie, het vergroten van het kostendraagvlak en het leren als organisatie van collega's in de markt. Het uitgangspunt van een volmacht is dat het waarde toevoegt aan het bedrijf, anders dan alleen omzet en technisch resultaat. Dit kan zijn in kennis van segmenten en doelgroepen, innovatie, productontwikkeling en preventiebeleid. Ook komende jaren is de meerwaarde van het volmachtkanaal zo mogelijk nog belangrijker dan de omzet zelf.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Een belangrijke ontwikkeling die zowel internationaal als vanuit toezichthouders en de maatschappij in de breedte wordt afgedwongen, is het maatschappelijk verantwoord ondernemen. De financiële sector wordt een belangrijke rol toegedicht in de verduurzaming, op gebieden als energietransitie, circulariteit van de economie en biodiversiteit. Ook zonder deze druk heeft Ansvar dit reeds vanuit een intrinsieke motivatie omarmd, doch met de genoemde druk zal dit komende jaren alleen maar een sterkere rol krijgen in de bedrijfsvoering. De in het MVO-beleid geformuleerde vier pijlers (van producten, beleggingen, bedrijfsvoering en maatschappelijke projecten) zullen in 2023 en volgende jaren nader uitgewerkt en geconcretiseerd worden. Het is voor het bedrijf een inspirerende reis zonder bestemming, ook al is de ultieme, mondiale bestemming die van het realiseren van een betere wereld. Zo klein als de impact van Ansvar daar ook op is, zo mooi is de impact van elk stapje, hoe klein ook.

Voor komende jaren zal de uitdaging meer dan voorheen liggen op het verantwoorden en communiceren van het beleid.

De Groep hoopt en verwacht de medewerkers in deze verduurzaming mee te kunnen nemen en op enig moment ook te kunnen appelleren aan hetgeen de nieuwe generatie medewerkers op dit gebied van hun werkgever verwachten. De doelstellingen van klanttevredenheid, rendement en werkplezier maar ook de groei die als organisatie te verwachten is kunnen alleen gerealiseerd worden met deskundige, enthousiaste en betrokken collega's. Ansvar is ervan overtuigd dat een sterk MVO-beleid in al zijn vormen en uitingen ook in de strijd om talent een randvoorwaarde wordt om in de strategie te slagen.

Op 21 april 2021 presenteerde de Europese Commissie het voorstel voor de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). De CSRD is op 5 januari 2023 in werking getreden. Deze nieuwe Europese richtlijn verplicht organisaties zoals Ansvar om als onderdeel van het jaarverslag te rapporteren over het ESG-beleid en -resultaten. De rapportage dient zowel retrospectief als prospectief een samenhangend overzicht te bieden die passen in de raamwerken van de Global Reporting Initiative (GRI) en de Integrated Reporting standaarden. De verplichting wordt gefaseerd ingevoerd. Voor Ansvar geldt de verplichting vanaf het boekjaar 2025.

De CSRD is een uitbreiding van de reeds bestaande Non-Financial Reporting Directive (NFRD) en vloeit voort uit de Europese Green Deal met als doel het realiseren van een klimaatneutrale, rechtvaardige en inclusieve economie in 2050.

In 2023 zal het actualiseren en valideren van een stakeholder- en materialiteitsanalyse als startpunt voor de organisatie gelden op weg naar het einddoel: een jaarverslag over 2025 dat voldoet aan de Europese vereisten, van toegevoegde waarde is voor de stakeholders en door de accountant kan worden voorzien van een (limited) assurance-verklaring.

Hybride werken

Waar COVID begin 2022 nog een impact heeft gehad op de schadelast middels een lagere verkeersintensiteit is dit in de loop van 2022 weer genormaliseerd. COVID heeft daarentegen wel een blijvende enorme impact gehad op de wijze van werken en samenwerken. De medewerkers hebben bewezen de flexibiliteit en professionaliteit te hebben om hiermee om te gaan. Het hybride werken is omarmt in de organisatie en de functie van het kantoorpand als ontmoetingsplek is hierbij een belangrijk aspect.

Huisvesting Alkmaar

Zoals toegelicht is begin 2021 het kantoorpand aan de James Wattstraat 11 in Alkmaar aangekocht. De huidige onderhouds- en energetische staat wordt beoordeeld als 'redelijk'. Dit dankzij de keuze die 25 jaar geleden bij de bouw is gemaakt voor kwaliteit en duurzaamheid. Maar belangrijke gebouwelementen en installaties zijn of komen aan het einde van hun technische levensduur. Volgens het MJOP (meerjaren onderhoudsplan) zijn voor de periode 2023-2032 ca. € 3,8 mln aan investeringen te verwachten.

Voor de planperiode is voorzien dat het bedrijfsterrein opnieuw wordt ontworpen:

- Voor een duurzaam onderhoud is het noodzakelijk dat er grondrenovatie wordt toegepast, onder meer gericht op de bekabeling en riolering.
- Met het oog op de eis dat het pand in 2030 het A-label heeft, maar ook rekening houdend met de energiekosten en de veranderde terugverdientijden van andere energiebronnen, alsmede vanuit duurzaamheidsperspectief is het van belang de energievoorziening te herontwerpen.
- Er is een wens om met een andere tuininrichting meer bij te dragen aan het verbeteren van de biodiversiteit in Alkmaar.

In 2023 wordt de ontwerpfasen voorzien, waarna realisatie in 2024 wordt gepland. Uit de evaluatie van het thuiswerk beleid medio 2022 is gebleken dat de inrichting van het gebouw onvoldoende op het hybride werken is afgestemd. Een herontwerp van de inrichting kan hier rekening mee houden, alsmede daarin energiebesparende maatregelen (bijvoorbeeld ledverlichting) meenemen en tot slot relevante onderdelen uit de meerjaren onderhoudsbegroting inpassen.

Medewerkers

Het aantal medewerkers zal licht toenemen.

Een goed personeelsbeleid dat aansluit op de strategie is essentieel en voorwaardelijk voor het succes van de onderneming. De economische en maatschappelijke ontwikkelingen voor de komende jaren brengen veel onzekerheden waarin de stabiliteit en het sociale karakter van de onderneming voorop dienen te staan. Ook komende jaren zal de krappe arbeidsmarkt een bedreiging blijven vormen voor de realisatie van de bedrijfsdoelstellingen. De verwachting van medewerkers in zijn algemeenheid verschuift van “good to have” naar “we need it all”, hetgeen door de krappe arbeidsmarkt alleen maar versterkt wordt.

Deskundig, betrokken en gemotiveerd personeel is essentieel voor het succes van de onderneming en het behoud en kunnen aantrekken van talent is voor de planperiode een belangrijke doelstelling. Daarom staat het personeelsbeleid de komende jaren in het teken van “boeien en binden”, waarbij dit zich voor 2023 vertaalt in de volgende beleidsprioriteiten:

- Versterken van het sociaal beleid
- Werk maken van de persoonlijke ontplooiing
- Uitwerken inclusiviteit beleid (uitvoeren charter)
- Duurzame inzetbaarheid
- Behouden en versterken saamhorigheid

Deze beleidsprioriteiten geven uiting aan het sterke sociale gehalte van de organisatie en het bijdragen aan een gezonde bedrijfscultuur. Gaandeweg is de afgelopen jaren de overtuiging dieper geworteld dat het succes van de organisatie voor een zeer groot gedeelte voortkomt uit het streven naar werkplezier en daarmee naar (onder meer) een prettige en veilige bedrijfscultuur. Inclusiviteit, diversiteit, een veilige en respectvolle werkomgeving liggen allemaal in elkaars verlengde en leiden tot een (nog) leuker bedrijf op een wijze die ook de (distributie-) partners en klanten aanspreekt. Zoals veel adviseurs het reeds bij Ansva beleven: de menselijke maat, humor en collegialiteit worden niet alleen intern maar ook door de partners van Ansva steeds meer herkend en gewaardeerd. Hiermee gaan werkplezier en klanttevredenheid hand in hand.

Diverse studies geven aan hoe gebrek aan key skills de groei van het bedrijf in de weg kan staan, hetgeen nog eens aangeeft hoezeer het van belang is talent te binden. Dit wordt ook wel de “war on talent” genoemd. Het is echter een misverstand dat deze strijd alleen in de arbeidsmarkt wordt gevoerd. Het is vooral een uitdaging binnen het bedrijf (en niet buiten) om het beste uit de mensen te halen, het aanwezige talent te ontwikkelen en het reeds aanwezige talent te behouden voor het bedrijf. Een sterk ontwikkeld sociaal beleid, gedragen, gedeeld en gesteund door alle leden van de organisatie is het noodzakelijk fundament om het werkplezier daadwerkelijk te realiseren en talent te behouden.

Investerings

De financiële investeringen concentreren zich in de komende jaren op het kantoorpand. De verwachting is dat het investeringsniveau voor het overige in lijn zijn met voorgaande jaren zal zijn. Er wordt geen financieringsbehoefte voorzien.

Ten slotte

Wij zijn de Raad van Commissarissen en aandeelhouder erkentelijk voor het vertrouwen en de ondersteuning van het gevoerde beleid en vanzelfsprekend zijn wij alle collega's erkentelijk voor de realisatie van de bedrijfsdoelstellingen en de enorme inzet om er met elkaar een succes van te maken. De duidelijke strategie en sterke bedrijfscultuur die samen tot stand is gekomen geven alle vertrouwen om de toekomstige uitdagingen aan te kunnen.

Alkmaar, 16 mei 2023

De heer drs. P. van Geijtenbeek
Algemeen directeur

Mevrouw F.J.E. Bakker RA
Financieel directeur

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022 (na voorgestelde resultaatverdeling)

x € 1.000

	31 december 2022	31 december 2021
ACTIVA		
Immateriële vaste activa (4)		
Verzekeringssportefeuille	187	205
Software	<u>57</u>	<u>138</u>
	244	343
Beleggingen (2)		
Terreinen en gebouwen		
Voor eigen gebruik	4.759	4.759
Overige financiële beleggingen		
Aandelen	42.866	58.181
Obligaties	85.696	73.989
Derivaten	<u>16</u>	<u>22</u>
	128.578	132.192
Vorderingen (6)		
Vorderingen uit directe verzekering	12.636	13.924
Vorderingen uit herverzekering	10.742	4.441
Vennootschapsbelasting	2.725	-
Overige vorderingen	<u>1.253</u>	<u>1.133</u>
	27.356	19.498
Overige activa (7)		
Materiële vaste activa	1.032	1.285
Liquide middelen	<u>41.368</u>	<u>39.637</u>
	<u>42.400</u>	<u>40.922</u>
	203.337	197.714

	31 december 2022		31 december 2021
PASSIVA			
Eigen vermogen (8)			
Geplaatst kapitaal	20		20
Agio	13.993		13.993
Herwaarderingsreserve	2.412		2.873
Overige reserves	<u>52.337</u>		<u>52.014</u>
	68.762		68.900
Technische voorzieningen (10)			
Voor niet-verdiende premies			
Bruto	29.610		27.238
Voor te betalen schaden			
Bruto	118.024		100.553
Herverzekeringsdeel	<u>-41.432</u>		<u>-34.138</u>
	76.592		66.415
Voorzieningen (11)			
Voor belastingen	1.702		2.492
Overige voorzieningen	<u>442</u>		<u>397</u>
	2.144		2.889
Schulden (12)			
Schulden uit directe verzekering	17.176		18.065
Schulden uit herverzekerings	209		56
Dividendvoorstel	-		5.250
Belastingen en sociale lasten	3.085		3.113
Overige schulden	<u>315</u>		<u>426</u>
	20.785		26.910
Overlopende passiva	<u>5.444</u>		<u>5.362</u>
	203.337		197.714

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

x € 1.000

Technische rekening schadeverzekering

	2022	2021
Verdiende premie eigen rekening (15)		
Bruto premies	188.435	162.364
Uitgaande herverzekeringspremies	<u>-72.411</u>	<u>-56.879</u>
	116.024	105.485
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's		
Bruto	<u>-2.597</u>	<u>-3.729</u>
	113.427	101.756
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	-6.247	3.116
Schaden eigen rekening (16)		
Schaden		
Bruto	92.633	65.719
Aandeel herverzekeraars	<u>-31.822</u>	<u>-19.781</u>
	60.811	45.938
Wijziging voorziening te betalen schaden		
Bruto	16.909	13.431
Aandeel herverzekeraars	<u>-7.293</u>	<u>-6.101</u>
	<u>9.616</u>	<u>7.330</u>
	-70.427	-53.268
Bedrijfskosten (17)		
Acquisitiekosten	38.638	32.814
Wijziging overlopende acquisitiekosten	<u>-224</u>	<u>-860</u>
	38.414	31.954
Beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen	21.981	20.066
Provisie herverzekeraars	<u>-26.749</u>	<u>-20.799</u>
	<u>-33.646</u>	<u>-31.221</u>
Resultaat technische rekening schadeverzekering	3.107	20.383

Niet-technische rekening

x € 1.000

	2022	2021
Resultaat technische rekening		
Schadeverzekering	3.107	20.383
Opbrengsten uit beleggingen (20)		
Opbrengst uit andere beleggingen	821	887
Gerealiseerde winst bij verkoop	<u>412</u>	<u>37</u>
	1.233	924
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	-3.195	5.751
Beleggingslasten		
Beheerskosten en rentelasten	-412	-891
Gerealiseerd verlies op beleggingen	<u>-920</u>	<u>-2.014</u>
	-1.332	-2.905
Niet-gerealiseerde verlies op beleggingen	-7.617	719
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	6.247	-3.116
Andere baten (21)	6.840	4.730
Andere lasten (22)	<u>-5.549</u>	<u>-3.798</u>
	1.291	932
Resultaat voor belastingen	-266	22.688
Belastingen (23)	128	-5.687
Resultaat na belastingen	-138	17.001

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2022

x € 1.000

	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor belastingen	-266	22.688
Aanpassingen voor		
- Mutatie technische voorziening e.r. (10)	12.549	10.203
- Mutatie overige voorzieningen (11)	45	59
- Afschrijvingen immateriële vaste activa (4)	108	131
- Afschrijvingen materiële vaste activa (7)	593	605
- (On)gerealiseerde resultaten beleggingen (5)	10.812	-6.470
- Mutatie lopende rente obligaties	<u>-74</u>	<u>154</u>
	24.033	4.682
Veranderingen in werkkapitaal		
- Mutatie beginvermogen door stelselwijziging	-	-814
- Mutatie vorderingen (6)	-5.133	-1.921
- Kortlopende schulden (12) (excl. vennootschapsbelasting en dividend)	-626	7.731
Betaalde vennootschapsbelasting	-3.553	-5.368
Overige mutaties	<u>-</u>	<u>-24</u>
	<u>-9.312</u>	<u>-396</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	14.455	26.974
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:		
Investeringsen en aankopen:		
-Belegging pand	-	-4.347
-Overige beleggingen (5)	-27.148	-38.214
-Immateriële vaste activa (4)	-10	0
-Materiële vaste activa (7)	-340	-411
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:		
-Overige beleggingen (5)	20.024	21.391
-Materiële vaste activa (7)	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	-7.474	-21.581
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Betaald dividend (8)	<u>-5.250</u>	<u>-3.750</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-5.250	-3.750
Mutatie geldmiddelen	1.731	1.643
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
Stand per 1 januari	39.637	37.994
Mutatie geldmiddelen	1.731	1.643
Stand per 31 december (7)	41.368	39.637

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING

ACTIVITEITEN (1)

Turien & Co. Holding B.V. is statutair en feitelijk gevestigd aan de James Wattstraat 11 te 1817 DC Alkmaar. Het KvK-nummer van de vennootschap is 53241800. De Groep is actief als verzekeraar, volmachtbedrijf en bemiddelaar in schade- en inkomensverzekeringen in Nederland. De Groep oefent het schadeverzekeringsbedrijf uit in de branches motorrijtuigen, brand, algemene aansprakelijkheid, ongevallen, transport en varia.

GROEP (2)

Turien & Co. Holding B.V. staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen.

Geconsolideerde maatschappijen	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.	Amsterdam	100%
Turien & Co. Assuradeuren B.V.	Alkmaar	100%
Assurantiekantoor Bergermeer B.V.	Alkmaar	100%
Shared Expertise B.V.	Alkmaar	100%
Effe T B.V.	Heemskerk	100%

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Turien & Co. Holding B.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de Groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van Turien & Co. Holding B.V.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen worden afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

De resultaten van nieuwverworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de verkregen activa en verplichtingen gewaardeerd tegen de reële waarden. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan de reële waarde van de verkregen activa en verplichtingen is sprake van goodwill, welke wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING (3)

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften in Nederland zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW, waaronder afdeling 15, en de stellige uitspraken die zijn opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, respectievelijk wanneer zij zijn gerealiseerd. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. De financiële informatie in cijferopstellingen in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan. In de tekst zijn de bedragen in hele euro's opgenomen.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in euro door omrekening tegen de contante wisselkoers die geldt op de datum van de transactie tussen de euro en de vreemde valuta. In vreemde valuta luidende beleggingen worden op balansdatum in euro omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de omrekening van beleggingen in vreemde valuta worden op dezelfde wijze verwerkt als andere waardeveranderingen van beleggingen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de verkoop van beleggingen, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode dat zij zich voordoen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde activa en verplichtingen en de gerapporteerde baten en lasten over de verslagperiode. Het betreft met name het vaststellen van de verzekeringstechnische voorzieningen. Hierbij worden de situaties beoordeeld, gebaseerd op beschikbare financiële gegevens en informatie. Hoewel deze schattingen met betrekking tot actuele gebeurtenissen en handelingen naar beste weten van het bestuur worden gemaakt, kunnen de feitelijke uitkomsten afwijken van die schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien.

Salderingen

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Primaire financiële instrumenten

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

De Groep gaat valutatermijntransacties aan, uitsluitend ter afdekking van het valutarisico op enkele beleggingen in vreemde valuta.

Wijziging waarderingsgrondslagen

Ten opzichte van voorgaand jaar zijn de grondslagen voor het verantwoorden van de vooruitontvangen tekencommissie (verantwoord onder de overlopende passiva) bij dochtermaatschappij Turien & Co. Assuradeuren B.V. gewijzigd en daarmee eveneens in de geconsolideerde jaarrekening van Turien & Co. Holding B.V.

Tot en met 2021 werd deze post berekend op basis van in de periode na balansdatum te leveren prestaties. Met ingang van 2022 wordt deze post tijdsevenredig berekend. Deze wijziging is doorgevoerd om een beter aan te sluiten bij de manier waarop dergelijke posten elders binnen de Groep worden berekend. De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

De wijziging heeft een negatieve invloed op het eigen vermogen per 31 december 2021 van € 1.038.000 en een negatieve invloed op het netto-resultaat over 2021 van € 166.000. De invloed op de solvabiliteitsmarge bedraagt 2%

De vergelijkende cijfers over 2021 in de balans en de winst- en verliesrekening zijn als volgt aangepast (x € 1.000):

	Jaarrek 2022	Jaarrek 2021	Vershil
Balans			
Overige reserves	52.014	53.052	-1.038
Te betalen belastingen	3.113	3.474	-361
Overlopende passiva	5.362	3.963	1.399
Winst- en verliesrekening			
Andere baten	4.730	4.954	-224
Belastingen	5.687	5.745	-58
Resultaat na belastingen	17.001	17.167	-166
Solvabiliteit			
Solvency II vermogen ter dekking van de SCR (A)	72.887	73.925	-1.038
Vereist (SCR) (B)	39.658	39.658	0
Solvabiliteitsmarge (A-B)	33.229	34.267	-1.038
Solvabiliteitsratio (A/B)	184%	186%	-2%

De stelselwijziging heeft alleen betrekking op posten die onder de kortlopende schulden worden verantwoord en deze hebben geen impact op de berekening van de SCR.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld, voor zover in Titel 9 Boek 2 BW activering van deze posten is toegestaan.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst-en-verliesrekening.

Portefeuillerechten

Geactiveerd worden de uitgaven die worden gedaan voor de overname van verzekeringsportefeuilles. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de overgenomen portefeuille voor rekening en risico van de onderneming komt. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Software

Geactiveerd worden de uitgaven die worden gedaan voor de aanschaf van softwarepakketten. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld. Bij buitengebruikstelling wordt een eventueel restant van de boekwaarde ineens afgeschreven.

Beleggingen

Gebouwen en terreinen

Gebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen actuele waarde waarbij zo vaak als nodig gebruik wordt gemaakt van externe taxaties. Waardemutaties worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Aandelen

Aandelen, deelnemingsbewijzen, het hypothekenfonds en andere niet-vastrentende waardepapieren worden gewaardeerd tegen actuele waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Indien geen beurskoers voorhanden is wordt een waardeberekening op basis van nettovermogenswaarde toegepast, zoals periodiek gerapporteerd door de vermogensbeheerder. Waardemutaties worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Obligaties

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren worden gewaardeerd tegen actuele waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Waardemutaties worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Vorderingen uit overige leningen en overige financiële beleggingen

Vorderingen uit overige leningen en overige financiële beleggingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Valutatermijntransacties

Derivaten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. De waarde van de valutatermijntransacties wordt opgenomen onder de beleggingen.

Algemeen

Voor ongerealiseerde koerswinsten op level 2 en level 3 beleggingen alsmede voor ongerealiseerde winsten op gebouwen en terreinen wordt een herwaarderingsreserve aangehouden.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De Groep beoordeelt op iedere balansdatum, individueel of collectief, of er objectieve aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de bijzondere waardevermindering bepaald. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen aflossingswaarde wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als er geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Vorderingen

Vorderingen uit directe verzekering, vorderingen uit herverzekering en overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Machines en installaties: 20%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 20%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Technische voorzieningen

Bij de waardering van de technische voorzieningen wordt rekening gehouden met de uitkomsten van de toereikendheidstoets.

Voor niet-verdiende premies

Betreft het onverdiende deel van de in het boekjaar in rekening gebrachte premies eigen rekening onder aftrek van vooruitbetaalde acquisitiekosten.

Voor te betalen schaden

De voorziening heeft betrekking op de per balansdatum gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden van het boekjaar en de voorgaande boekjaren. Het aandeel van de herverzekeraar is apart gepresenteerd. In de voorziening is mede begrepen een bedrag voor nog niet gemelde schaden (IBNR, Incurred But Not Reported) en een bedrag voor (mogelijk) niet voldoende gereserveerde schaden (IBNER, Incurred But Not Enough Reported). De prudentiemarge is gelijk aan de risicomarge welke onder Solvency II wordt berekend, eventueel verhoogd met een opslag om aan de toereikendheidstoets te voldoen.

De reserves voor gemelde, nog niet afgewikkelde schaden worden post voor post bepaald, inclusief een prudentiemarge. De IBNR en de IBNER worden gebaseerd op actuariële berekeningen, met behulp van de chainladder methode. Afhankelijk van het soort schaderisico wordt in voorkomende gevallen een staartfactor toegepast.

Tevens is een voorziening voor interne en externe schadebehandelingskosten opgenomen. De voorziening voor interne schadebehandelingskosten wordt bepaald op basis van de kosten van de afdeling die zich met schadeafhandeling bezighoudt met toegerekende overheadkosten en de gemiddelde afhandelingstermijn van per balansdatum nog niet afgewikkelde schaden.

Onder de technische voorziening voor te betalen schaden wordt voorts het aandeel in het tekort van Stichting Waarborgfonds Motorverkeer opgenomen. De voorziening wordt bepaald conform de jaarlijkse opgave van het Waarborgfonds.

Overige voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en risico's die op de balansdatum aanwezig zijn en waarvan de hoogte onzeker is, maar redelijkerwijs kan worden ingeschat. Tenzij anders vermeld worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Pensioenen

De Groep heeft een beschikbare premieregeling die wordt gefinancierd door afdrachten aan een verzekeringsmaatschappij. Jaarlijks wordt de beschikbare premie bepaald op basis van een vaste staffel. De hoogte van het kapitaal dat kan worden aangewend voor de aankoop van pensioenaanspraken is gelijk aan de beleggingswaarde op pensioendatum. Het rendement op de premiebetalingen is niet gegarandeerd.

Latente belastingverplichtingen

Voor in de toekomst te betalen belastingbedragen uit hoofde van verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen wordt een voorziening getroffen ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende belastingtarief. Op deze voorziening worden in mindering gebracht de in de toekomst te verrekenen belastingbedragen uit hoofde van beschikbare voorwaartse verliescompensatie, voor zover het waarschijnlijk is dat de toekomstige fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening. De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening verlieslatend contract

Deze voorziening heeft betrekking op lopende contracten met een voorzienbaar verlies na balansdatum. De voorziening wordt bepaald door de onvermijdbare kosten van het contract te vergelijken met de verwachte economische voordelen daarvan. De onvermijdbare kosten zijn de laagste van enerzijds de kosten bij het voldoen aan de verplichtingen en anderzijds de vergoedingen

of boetes bij het niet voldoen aan de verplichtingen. Een voorziening wordt gevormd indien per balansdatum een gerechtvaardigde verwachting bestaat dat het contract per saldo verlies zal genereren. Indien er activa aanwezig zijn die direct dienstbaar zijn aan het contract worden die eerst afgewaardeerd.

De aanwending van de voorziening wordt in mindering gebracht op de onvermijdbare kosten in de winst- en verliesrekening.

Jubileumvoorziening

Deze voorziening heeft betrekking op in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan medewerkers. De voorziening wordt jaarlijks bepaald voor het personeelsbestand, waarbij rekening wordt gehouden met leeftijd, te behalen dienstjaren, verwachte loonstijging en blijfkans. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte uitkeringen.

Kortlopende schulden

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn nagenoeg gelijk aan de nominale waarde. Vooruitontvangen tekencommissie wordt tijdsevenredig berekend.

Solvency II

De solvabiliteit wordt berekend op basis van Solvency II-grondslagen. Het aanwezig vermogen wordt berekend door alle balansposten op reële waarde te waarderen. De vereiste solvabiliteit is in het Solvency II-kader risico gedreven en wordt berekend op basis van de Solvency II-standaardformule. Bij het vaststellen van de marktwaarde van de beleggingen wordt waar mogelijk gebruikgemaakt van officieel genoteerde marktprijzen. Voor de beleggingsfondsen wordt gebruikgemaakt van door de fondsbeheerder gepubliceerde koersen. Voor het vastgoed wordt gebruikgemaakt van onafhankelijke taxaties. Ten aanzien van de private equity beleggingen betreft dit een opgave van de externe beheerder, waar periodiek marktwaarde opgaves van worden ontvangen. Voor het Hypothekenfonds wordt gebruikgemaakt van de door de fondsbeheerder aangeleverde waarderingsmodellen. De technische voorzieningen worden gewaardeerd op best estimate grondslagen en verhoogd met een risicomarge, waarbij rekening wordt gehouden met een discontering op basis van de door Solvency II voorgeschreven rentetermijnstructuur inclusief Ultimate Forward Rate (UFR). In de berekening van de vereiste solvabiliteit wordt rekening gehouden met het verliesabsorberend vermogen van belastingen, voor zover dit kan worden onderbouwd met verliescompensatiemogelijkheden uit het verleden en latente belastingverplichtingen voor zover die direct na de SCR-schok vrijvallen.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bijdragen, premies en overige baten en de schaden en andere lasten over het jaar, rekening houdend met lopende herverzekeringsovereenkomsten. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Technische rekening schadeverzekering

In de technische rekening schadeverzekering worden de baten en lasten verantwoord die gedurende het boekjaar voortvloeien uit de schadeverzekeringsactiviteiten.

Premieopbrengsten

Het bruto premie-inkomen bestaat uit de premies die door de polishouders zijn verschuldigd voor afgesloten verzekeringscontracten.

De premie voor schadeverzekeringen, normaliter verzekeringscontracten met een maximale looptijd van twaalf maanden, wordt als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn. De mutatie in de technische voorziening niet-verdiende premie wordt onder het netto premie-inkomen verantwoord.

Herverzekeringspremies

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringspremie wordt naar evenredigheid van de looptijd van de contracten als last opgenomen.

Toegerekende opbrengsten uit beleggingen

Een deel van de beleggingsopbrengsten uit de niet-technische rekening wordt verantwoord in de technische rekening. De in enig jaar aan de technische rekening toegerekende beleggingsopbrengsten zijn bepaald op basis van de verhouding tussen de technische voorzieningen eigen rekening en het eigen vermogen per 1 januari van enig jaar.

Het verschil tussen het totaal van de opbrengsten minus de beleggingslasten en het aan de technische rekening toegerekende bedrag aan beleggingsopbrengsten komt in de niet-technische rekening. Ook de niet-gerealiseerde resultaten, positief of negatief, worden hierin meegenomen.

Schaden eigen rekening

Onder "schaden eigen rekening bruto" worden de schade-uitkeringen en de interne en externe schadebehandelingskosten verantwoord die in het verslagjaar zijn uitgekeerd. Het aandeel herverzekeraars betreft het deel van de schade-uitkeringen dat door herverzekeraars wordt vergoed.

Bedrijfskosten

Onder de acquisitiekosten worden de kosten verantwoord die worden gemaakt voor de uitvoering van verkoopactiviteiten alsmede de betaalde provisie en tekencommissie. De acquisitiekosten worden naargelang de gerelateerde premie toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

De personeelsbeloningen worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Groep.

Er zijn operationele leasecontracten afgesloten. Voor de classificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Leasebetalingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Bedrijfskosten die aan schadebehandeling moeten worden toegerekend worden verantwoord onder de "schaden eigen rekening". Bedrijfskosten die aan niet-verzekeringsactiviteiten moeten worden toegerekend worden verantwoord onder de "andere lasten".

Herverzekeringsprovisie wordt in mindering gebracht op de "bedrijfskosten".

Niet-technische rekening

Opbrengsten uit beleggingen

Beleggingen

Hieronder worden de in het verslagjaar ontvangen dividenden alsmede de aan het verslagjaar toe te rekenen rentebaten opgenomen.

Gerealiseerde winst bij verkoop

De gerealiseerde winst is het verschil tussen de opbrengstwaarde en de historische kostprijs, indien deze positief is.

Ongerealiseerde winst op beleggingen

De ongerealiseerde winst betreft het verschil tussen de balanswaardering en de balanswaardering van het voorgaande jaar van de betreffende beleggingen, indien deze positief is. Indien de betreffende beleggingen in het verslagjaar zijn verworven wordt hier het verschil tussen de balanswaardering en

de historische kostprijs verantwoord, indien deze positief is. Bij verkoop van beleggingen wordt onder dit hoofd de cumulatieve niet-gerealiseerde winst teruggenomen.

Beleggingslasten

Gerealiseerd verlies op beleggingen

Het gerealiseerd verlies is het verschil tussen de opbrengstwaarde en de historische kostprijs, indien deze negatief is.

Ongerealiseerd verlies op beleggingen

Het niet gerealiseerde verlies betreft het verschil tussen de balanswaardering op balansdatum en de balanswaardering van het voorgaande jaar van de betreffende beleggingen, indien deze negatief is en voor zover de balanswaardering onder de historische kostprijs ligt. Indien de betreffende beleggingen in het verslagjaar zijn verworven wordt hier het verschil tussen de balanswaardering en de historische kostprijs verantwoord, indien deze negatief is. Indien er koerswinsten ontstaan op beleggingen waarop in een eerder verslagjaar een ongerealiseerd verlies is geleden wordt eerst het ongerealiseerde verlies teruggenomen. Bij verkoop van beleggingen wordt onder dit hoofd het cumulatieve niet-gerealiseerde verlies teruggenomen.

Andere baten

Onder de andere baten zijn opgenomen de tekencommissie en andere vergoedingen uit het volmachtbedrijf voor zover de volmachtgevers geen onderdeel zijn van de Turien Groep alsmede de opbrengsten van de groepsmaatschappijen Assurantiekantoor Bergermeer B.V. en Shared Expertise B.V. Als opbrengsten worden de bedragen verwerkt die de Groep voor eigen rekening ontvangt. Bedragen die de onderneming ontvangt, maar die voor derden zijn bestemd, worden niet als opbrengsten verantwoord. Wanneer de Groep in een transactie niet als hoofdpartij (principaal) maar als gevolmachtigde optreedt, betreffen de in de winst- en verliesrekening verantwoorde opbrengsten de door de Groep voor de transactie verdiende commissies. Van de in het verslagjaar ontvangen commissie uit volmachtactiviteiten, wordt het deel dat op het komende jaar betrekking heeft als onverdiend aangemerkt.

Andere lasten

Hieronder zijn opgenomen de bedrijfskosten die aan de andere baten kunnen worden toegerekend.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend naar het nominale tarief, rekening houdend met fiscale faciliteiten. Voor tijdelijke verschillen tussen het commercieel en fiscaal vermogen wordt een voorziening voor latente belastingverplichtingen opgenomen tegen het vigerende nominale tarief. In voorkomende gevallen wordt een latente vordering vennootschapsbelasting opgenomen. Belastingen die betrekking hebben op rechtstreeks via het eigen vermogen verantwoorde mutaties, worden op die mutaties in mindering gebracht.

De vennootschap vormt samen met enkele groepsmaatschappijen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting is berekend op basis van het commerciële resultaat, rekening houdend met verschillen tussen commerciële en fiscale waardering.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Winstbelastingen, ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Tot de beleggingen in zakelijke waarden worden gerekend de overige financiële beleggingen. Investerings- en desinvesteringen in overige financiële beleggingen worden verantwoord onder de beleggings- en investeringsactiviteiten.

TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE POSTEN**Immateriële vaste activa (4)**

De specificatie van deze post luidt als volgt (x € 1.000):	31-12-2022	31-12-2021
Verzekeringsportefeuille	187	205
Software	57	138
	244	343

Verzekeringsportefeuille

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Balans per 1 januari	205	202
Bij: investeringen	10	30
Af: afschrijvingen	-28	-27
Balans per 31 december	187	205
Cumulatieve aanschafwaarde einde boekjaar	287	277
Cumulatieve afschrijvingen einde boekjaar	-100	-72
Stand per 31 december	187	205

Portefeuillerechten worden in 10 jaar afgeschreven, vanaf het moment van verwerving.

Software

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Stand per 1 januari	138	242
Bij: investeringen	-	-
Af: desinvesteringen	-	-
Af: afschrijvingen	-81	-104
Stand per 31 december	57	138
Cumulatieve aanschafwaarde einde boekjaar	2.628	2.628
Cumulatieve afschrijvingen einde boekjaar	-2.571	-2.490
Stand per 31 december	57	138

Software wordt in 5 jaar afgeschreven, vanaf het moment van ingebruikname.
Bij buitengebruikstelling wordt een eventueel restant van de boekwaarde ineens afgeschreven.
De restwaarde bedraagt nihil.

Beleggingen (2)**Terreinen en gebouwen**

Dit betreft het kantoorpand in Alkmaar, dat wordt gehuurd door groepsmaatschappijen.

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Stand per 1 januari	4.759	-
Investeringen (via verwerving aandelen Effe T B.V.)	-	4.759
Stand per 31 december	4.759	4.759

Het pand wordt tegen opbrengstwaarde gewaardeerd. Er zijn derhalve geen afschrijvingen. Er is geen aanleiding de waardering per balansdatum te wijzigen.

Overige financiële beleggingen

Het verloop is als volgt (x € 1.000):

2022	Aandelen	Obligaties	Overig	Totaal
Stand 1 januari	58.181	73.989	22	132.192
Aankopen	6.045	21.103	-	27.148
Verkopen/ aflossingen	-17.086	-2.800	371	-19.515
Gerealiseerde koerswinsten		-9	402	393
Gerealiseerde koersverliezen	-117	-12	-773	-902
Ongerealiseerde koerswinsten	-2.791	-397	-7	-3.195
Ongerealiseerde koersverliezen	-1.366	-6.252	1	-7.617
Mutatie lopende rente	-	74	-	74
Stand 31 december	42.866	85.696	16	128.578
Aanschafwaarde per 31 december	39.178	92.567	-	131.745

2021	Aandelen	Obligaties	Overig	Totaal
Stand 1 januari	43.701	65.356	-4	109.053
Aankopen	16.263	21.951	-	38.214
Verkopen / aflossingen	-7.837	-11.855	278	-19.414
Gerealiseerde koerswinsten	1	4	32	37
Gerealiseerde koersverliezen	-51	-1.653	-310	-2.014
Ongerealiseerde koerswinsten	6.137	-409	23	5.751
Ongerealiseerde koersverliezen	-33	749	3	719
Mutatie lopende rente	-	-154	-	-154
Stand 31 december	58.181	73.989	22	132.192
Aanschafwaarde per 31 december	50.336	74.284	-	124.620

De aandelen betreffen participaties in beleggingsinstellingen en geven op balansdatum (tegen marktwaarde) de volgende verdeling (x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
Aandelenfonds	20.019	22.195
Private Equity fonds	5.495	5.475
Hypothekefond	10.120	11.894
Geldmarktfonds	7.232	18.617
Totaal aandelen	42.866	58.181

De obligaties en andere vastrentende waardepapieren geven op balansdatum (tegen marktwaarde) de volgende verdeling (x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
De Nederlandse staat	10.297	9.995
Overige staatsobligaties	25.410	26.589
Overige overheidsobligaties	22.888	14.677
Totaal overheidsobligaties	58.595	51.264
Bedrijfsobligaties	27.101	22.728
Totaal obligaties	85.696	73.989

De obligaties geven op balansdatum de volgende verdeling naar ratings (x € 1.000):

2022	Overheidsobligaties	Overige	Totaal
AAA	35.676	1.894	37.570
AA	22.919	495	23.414
A	-	14.021	14.021
BBB	-	10.691	10.691
Totaal	58.595	27.101	85.696

2021	Overheidsobligaties	Overige	Totaal
AAA	32.241	2.093	34.334
AA	17.611	508	18.119
A	1.409	11.542	12.951
BBB	-	8.585	8.585
Totaal	51.261	22.728	73.989

De beleggingen kunnen op balansdatum als volgt naar niveaus worden ingedeeld (x € 1.000):

2022	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Aandelenfonds	20.019	-	-	20.019
Private Equity fonds	-	-	5.495	5.495
Hypotheekfonds	-	-	10.120	10.120
Geldmarktfonds	7.232	-	-	7.232
Obligaties	85.696	-	-	85.696
Overige	-	-	16	16
Totaal	112.947	-	15.631	128.578

2021	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Aandelenfonds	22.195	-	-	22.195
Private Equity fonds	-	-	5.475	5.475
Hypotheekfonds	-	-	11.894	11.894
Geldmarktfonds	18.617	-	-	18.617
Obligaties	73.989	-	-	73.989
Overige	-	-	22	22
Totaal	114.801	-	17.391	132.192

Bij het bepalen van de reële waarde van de beleggingen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van op de markt waarneembare gegevens. De reële waarden worden ingedeeld naar verschillende niveaus op basis van een hiërarchie die als volgt uitgaat van de input die wordt gebruikt voor de waarderingstechnieken. In de internationale regelgeving is het gebruikelijk de reële waarde hiërarchie van de beleggingen toe te wijzen op grond van de volgende drie niveaus:

- Niveau 1: genoteerde marktprijzen in actieve markten voor identieke activa
- Niveau 2: producten met afgeleide marktnoteringen
- Niveau 3: waardering die niet is gebaseerd op waarneembare marktgegevens, maar op waarderingsmodellen en technieken.

Vorderingen (6)

<i>Vorderingen uit directe verzekering</i>	31-12-2022	31-12-2021
Verzekeringnemers en assurantieadviseurs	7.528	7.370
Gevolmachtigden	1.222	3.943
Volmachtgevers	3.886	2.611
	12.636	13.924

De vorderingen uit directe verzekering bestaan vrijwel volledig uit vorderingen op verzekeringnemers, gevolmachtigden en/of tussenpersonen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De voorziening voor oninbaarheid van debiteuren bedraagt € 337.000 (v.j. € 343.000).

De vorderingen op volmachtgevers bestaan volledig uit vorderingen op verzekeraars die een volmacht hebben verleend aan de groepsmaatschappij Turien & Co. Assuradeuren B.V. Het betreft vorderingen in rekening-courant welke periodiek worden afgerekend. De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen uit herverzekering

De vorderingen uit herverzekering hebben betrekking op nog te ontvangen bedragen van herverzekeraars met betrekking tot herverzekeringspremie, -provisie en het aandeel in de betaalde schade: € 10.742.000 (v.j.: € 4.440.000).

Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen zijn onder meer opgenomen depots bij leasemaatschappijen ad € 426.000 (v.j. € 423.000). Deze vorderingen hebben een looptijd langer dan een jaar. Het resterende deel van de overige vorderingen heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Overige activa (7)

Materiële vaste activa

(x € 1.000)	2022	2021
Stand per 1 januari	1.285	1.479
Investerings	340	411
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-593	-605
Stand per 31 december	1.032	1.285
Cumulatieve aanschafwaarde einde boekjaar	3.735	3.454
Cumulatieve afschrijvingen einde boekjaar	-2.703	-2.169
Stand per 31 december	1.032	1.285

Materiële vaste activa worden in 5 jaar afgeschreven, vanaf het moment van ingebruikname. Bij buitengebruikstelling wordt een eventueel restant van de boekwaarde ineens afgeschreven. Bij auto's wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10% van de aanschafwaarde.

Liquide middelen

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking van de Groep.

Eigen vermogen (8)

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijke aandelenkapitaal bestaat uit 90.000 gewone aandelen van elk € 1 nominaal. Geplaatst en volgestort zijn 20.000 gewone aandelen.

Agio

Het agio bedraagt € 13.993.000, evenals voorgaand jaar.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve wordt aangehouden voor niet gerealiseerde koerswinsten op beleggingen van level 2 en level 3.

Het verloop van de overige reserves is als volgt (x € 1.000):

	2022	2021
Balans per 1 januari	2.873	1.140
Bij: dotatie ten laste van overige reserves	-461	1.733
Balans per 31 december	2.412	2.873

Overige reserves

Het verloop van de overige reserves is als volgt (x € 1.000)

Stand per 1 januari	52.014	41.996
Bij: resultaat boekjaar	-138	17.001
Af: dividend(voorstel)	-	-5.250
Bij/af: dotatie aan herwaarderingsreserve	461	-1.733
Stand per 31 december	52.337	52.014

Winstverdeling voorgaand boekjaar

De jaarrekening 2021 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 18 mei 2022. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel winstverdeling

Het bestuur stelt voor om geen dividend uit te keren en het resultaat in mindering te brengen op de overige reserves. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Solvabiliteit

De solvabiliteit kan als volgt worden toegelicht (x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen volgens de jaarrekening	68.762	68.900
Aanpassing technische voorzieningen naar marktwaarde	12.321	5.717
Immateriële vaste activa	-244	-343
Belasting effect van de aanpassingen, 25,8%	-3.179	-1.387
Solvency II vermogen ter dekking van de SCR (A)	77.724	72.887
Vereist (SCR) (B)	47.211	39.658
Solvabiliteitsmarge (A-B)	30.513	33.229
Solvabiliteitsratio (A/B)	165%	184%

De vereiste solvabiliteit (SCR) is berekend volgens de geldende Solvency II wetgeving en is als volgt opgebouwd (x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
Verzekeringsrisico (schade en zorg)		
premie- en voorzieningenrisico	34.375	31.018
catastroferisico	12.863	6.674
onnatuurlijk verval risico	1.366	1.562
diversificatie	<u>-8.872</u>	<u>-5.872</u>
Totaal verzekeringsrisico	39.732	33.382
Marktrisico		
renterisico	52	63
aandelenrisico	9.661	13.254
vastgoedrisico	1.190	1.190
spreadrisico	1.311	1.207
valutarisico	73	46
concentratierisico	0	0
diversificatie	<u>-680</u>	<u>-661</u>
Totaal marktrisico	11.607	15.099
Tegenpartij risico	5.735	4.948
Diversificatie	-11.451	-11.760
Basis SCR	45.623	41.669
Operationeel risico	5.575	4.759
Bruto SCR	51.198	46.428
Adjustment LAC-DT	-3.987	-6.770
SCR	47.211	39.658

De daling van de solvabiliteitsratio ten opzichte van vorig jaar wordt met name verklaard doordat de vereiste solvabiliteit fors is toegenomen terwijl de aanwezige solvabiliteit slechts beperkt is toegenomen.

Het eigen vermogen op Solvency II grondslagen (own funds) in 2022 gestegen met € 2.754.000 (4,1%). De SCR is gestegen met € 7.553.000 (19,0%). De geringe groei van het Solvency II vermogen vindt zijn oorzaak in het verlies dat over 2022 is geleden. De stijging van de SCR Dit wordt met name verklaard door het saldo van een fors hoger verzekeringsrisico, een lager marktrisico en een fors lagere LAC-DT.

Het verzekeringsrisico is gestegen met € 6.386.000 (19,1%) vanwege de groei van de portefeuille, maar met name door de stijging van het catastroferisico. Deze stijging wordt nog deels gemitigeerd hogere diversificatie. De forse stijging van het catastroferisico vindt zijn oorzaak in de nieuwe XoL herverzekeringsovereenkomsten voor het komende jaar. Deze konden door een verhanding in de herverzekeringmarkt alleen worden afgesloten met een flink hoger eigen behoud.

Het marktrisico is met € 3.492.000 gedaald vanwege met name een lager aandelen risico. De verlaging van het aandelenrisico wordt verklaard uit de lagere waardering van de aandelen alsmede de aanpassing van het symmetrisch aanpassingsmechanisme. Dit is een correctiefactor in de risicoberekening die door Eiopa wordt voorgeschreven en die fluctueert met de stand van de Europese beurzen. Het renterisico is iets lager dan ultimo vorig jaar. De verlaging van het renterisico wordt met name veroorzaakt doordat de rentegevoelige activa meer zijn gestegen dan de rentegevoelige passiva. Het spread risico licht gestegen. De verhoging van het spreadrisico wordt veroorzaakt door een iets lagere duratie en een iets lagere gemiddelde rating.

Het tegenpartijrisico is met € 787.000 (16,5%) gestegen vanwege met name een hogere vordering op herverzekeraars.

Het adjustment LAC-DT is gedaald met € 2.783.000 (41,1%). De oorzaak van deze daling is met name dat bij de berekening van de LAC-DT geen rekening meer wordt gehouden met toekomstige winsten en de vrijval van de latente belastingen wordt beperkt tot het deel dat direct na de SCR-schok vrijvalt. Voor het berekenen van de LAC-DT wordt dus alleen rekening gehouden met carry-back en met bovengenoemd deel van de latente belastingverplichtingen. In 2023 bestaat geen mogelijkheid voor carry-back, aangezien er in 2022 sprake is van een fiscaal verlies, dat verrekend wordt met de fiscale winst over 2021. Het tarief is vastgesteld op 25,8%.

RISICOPROFIEL (9)

De directie onderkent een aantal bedrijfsrisico's en heeft maatregelen genomen deze tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Jaarlijks wordt met het gehele management een strategische risicoanalyse uitgevoerd om eventuele veranderingen in de onderkende risico's te onderkennen en eventueel aanvullende maatregelen te treffen. Er is een Sleutelfunctiehouder Risico die toeziet op de borging van het integraal risicomanagement.

Risicobeheersing

De organisatie hanteert een integrale risicomanagementbenadering. Dat houdt ten eerste in dat de risicomanagementprocessen zowel op strategisch als op tactisch en operationeel niveau worden gehanteerd. Daarnaast betekent het dat Risicomanagement is ingebed in de bestaande processen en wordt toegepast door alle medewerkers. Het risicomanagementtraamwerk moet de ondernemingen in staat stellen om tijdig en op elk niveau weloverwogen keuzes te maken. Hiervoor bestaat een overzicht van en inzicht in de mogelijke risico's en een uitgebalanceerd geheel van beheersmaatregelen (Total Risk Profile). De beheersmaatregelen leiden tot het 'in control' zijn van de gehele organisatie en vergroten de kans op het behalen van de (ondernemings-) doelstellingen.

Voor de organisatie wordt het three lines of defense-model gehanteerd om een goed evenwicht te realiseren tussen enerzijds ondernemerschap en anderzijds controle- en risicobeheersing. De kern van de drie verdedigingslijnen is dat er verschillende, elkaar versterkende beheersfuncties bestaan die onafhankelijk van elkaar functioneren, waarbij elke functie een bijdrage levert aan de kwaliteit van de interne beheerssystemen.

De drie verdedigingslijnen in de organisatie bestaan uit:

- 1e lijn Lijnmanagement en de daaronder vallende afdelingen, die de eerste verantwoordelijkheid hebben voor de resultaten en de operationele processen, de naleving van regels en een effectieve controle van risico's die van toepassing zijn op de operationele afdelingen;
- 2e lijn Toetsende, controlerende en adviserende functies, die de verantwoordelijkheid hebben om het lijnmanagement te ondersteunen ten aanzien van de naleving van regels en risicobeheersing. De second line adviseert over bepaalde categorieën van risico's en bewaakt de opvolging c.q. implementatie van deze adviezen. Het betreft de sleutelfuncties Risicomanagement, Compliance en Actuarieel. Er is een Sleutelfunctiehouder Risico die toeziet op de borging van het integraal risicomanagement. De risicomanagementfunctie wordt verder vervuld door de Operational Risk officer en door de CISO (Chief Information Security Office). De compliancefunctie wordt vervuld door de Compliance officer en de actuariële functie door de externe actuaris. Binnen de organisatie is de CISO verantwoordelijk voor het informatiebeveiligingsbeleid. Dit betreft zowel het implementeren van beleid als het toezicht houden op de uitvoering ervan. Ook het definiëren en ontwerpen van de strategie op het gebied van informatiebeveiliging behoort tot het takenpakket. De CISO heeft een sleutelrol in hoe de organisatie omgaat met cyberrisico's. De rol van functionaris gegevensbescherming wordt binnen de organisatie gezien als een verbijzondering van de compliance functie gericht op de bescherming van persoonsgegevens.
- 3e lijn De functie Internal Audit heeft tot doel om de organisatie, zowel de eerste als de tweede lijn als ook het samenspel tussen beide, op basis van gestructureerde controles te adviseren en te ondersteunen ter verbetering van de bedrijfsvoering gelet op effectiviteit en efficiency van het stelsel interne controlemaatregelen. De uitvoering van de audits geschiedt risk-based en volledig onafhankelijk van alle organisatieonderdelen.

Risicobereidheid

Het bestuur stelt ten minste één keer per jaar in overleg met de Risicomanagementfunctie de risicobereidheid vast en stelt deze zo nodig bij. De kwantitatieve risicobereidheid is op strategisch niveau vastgesteld voor de afzonderlijke (financiële) risicocategorieën (conform het SCR-model), daarbij rekening houdend met de risicocapaciteit en tolerantielimieten. De risicotolerantie wordt jaarlijks door de RvC bekrachtigd. Tevens worden de solvabiliteitsbehoefte en kapitaalvereisten tweejaarlijks vastgesteld (herijkt). Deze kenmerken worden gedurende het jaar gemonitord door de Sleutelfunctiehouder Risico.

De risicobereidheid voor de overige niet-financiële risicogebieden, zoals die zijn vastgelegd in de risico-taxonomie, worden per deelgebied bepaald en vastgelegd. Dit gebeurt in overleg met de risico-eigenaren en de directie.

De algemene risicobereidheid wordt als volgt gedefinieerd:

In het streven een sterke nichespeler te zijn met een stabiel en solide profiel en te voorzien in onderscheidende verzekeringsproducten en -dienstverlening, neemt de onderneming alleen risico's die ze begrijpt. De onderneming is er voor de klant en vermijden risico's die de stabiliteit en soliditeit van het bedrijf bedreigen.

ORSA-proces

De jaarlijkse planningscyclus omvat naast de herijking van de risicobereidheid en het vaststellen van de strategie en het meerjarenplan uiteraard ook de jaarlijkse Own Risk & Solvency Assessment (ORSA). Het ORSA-proces omvat ook de jaarlijkse strategische risicoanalyse die met de RvC, directie en het gehele management wordt uitgevoerd om eventuele veranderingen in de onderkende risico's te onderkennen en eventueel (aanvullende) maatregelen te treffen. De lange termijnstrategie en de jaardoelstellingen zijn uitgangspunt voor de risicoanalyse.

Onderstaand volgt een beschrijving van de belangrijkste risico's die de Groep heeft geïdentificeerd.

Solvabiliteitsrisico

Dit betreft het risico op het niet voldoen aan de wettelijke vereisten ten aanzien van de kapitaalvereisten conform Solvency II. Dit risico wordt beheerst door het nauwkeurig monitoren van de kapitaalpositie en het strikt toepassen van de richtlijnen uit het liquiditeits- kapitaal- en beleggingsbeleid. Bovendien wordt in de ORSA een inschatting gemaakt van mogelijke scenario's die een doorbreking van de minimum SCR-ratio tot gevolg kunnen hebben en in het verlengde daarvan ook het Voorbereidend Crisis Plan (VCP).

Marktrisico

Onder het marktrisico wordt verstaan het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten, gebrek aan marktliquiditeit en onvoldoende diversificatie van de beleggingsportefeuille.

Het beleid omtrent de beleggingen in aandelen en vastrentende waarden is vastgelegd in het beleggingsbeleid. In het beleggingsbeleid zijn bandbreedtes afgesproken.

Marktrisicoconcentraties zijn de extra risico's die een verzekeringsonderneming loopt hetzij door een gebrek aan diversificatie in de activaportefeuille hetzij door een sterke blootstelling aan het risico van wanbetaling van een enkele emittent van effecten of een groep van verbonden emittenten. De Nederlandsche Bank N.V. heeft hiervoor regels opgesteld. Het beleid is erop gericht dat de portefeuille zodanig is samengesteld dat er geen sprake is van concentratierisico.

Het marktrisico is opgebouwd uit onder meer: a) renterisico, b) aandelenrisico en c) valutarisico. Deze deelgebieden zijn onderstaand uitgewerkt.

Renterisico

De rentegevoelige beleggingen zijn de obligaties en de participatie in het Hypothekenfonds. De rentegevoelige passiefposten betreffen de technische voorzieningen. De rentegevoelige beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde. De rentegevoelige passiefposten worden niet contant gemaakt in het jaarverslag (wel onder SII). In de schuldenposities zijn geen schulden opgenomen waarvoor rentevergoedingen worden verstrekt. De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration in de beleggingen in obligaties bedraagt 2,6 (v.j.: 2.9). De duration van de hypothecaire leningen in het hypothekenfonds bedraagt 6,6 (v.j.: 6.2).

Het beleid is erop gericht dat het renterisico zo laag mogelijk blijft. Hiervoor wordt met name op de duration van de obligatieportefeuille gestuurd.

Aandelenrisico

De aandelenbeleggingen bestaan geheel uit beleggingsfondsen. De verschillende beleggingsfondsen zijn voornamelijk georiënteerd op Europa en Noord-Amerika. Het Hypothekenfonds belegt uitsluitend in hypothecaire leningen met als onderpand Nederlandse particuliere woningen. De waarde van aandelen wordt bepaald door vraag en aanbod op de markt en is gevoelig voor economische en politieke onzekerheden. Het aandelenrisico betreft het risico dat de aandelen minder waard worden. Daarom wordt maar een beperkt deel van het te beleggen vermogen in aandelen belegd. Hiertoe zijn richtlijnen met Lombard Odier afgesproken.

Valutarisico

De beleggingen zijn grotendeels in euro's genoteerd. Binnen de beleggingsfondsen is een deel van het vermogen belegd in buitenlandse valuta. Het valutarisico daarvan is in belangrijke mate middels valutatermijncontracten afgedekt. De belangrijkste valuta voor Ansvar zijn het Britse pond en de Amerikaanse dollar.

(x € 1.000)	Blootstelling	Afgedekt door derivaten	Looptijd derivaten	Marktwaaarde derivaten actief	Marktwaaarde derivaten passief	Saldo
Per 31 december 2022:	4.440	4.732	31-3-2023	16	-	16
Per 31 december 2021:	4.243	4.057	31-3-2022	23	-1	22

Verzekeringstechnisch risico

Dit betreft het risico dat uitkeringen nu en in de toekomst niet gefinancierd kunnen worden vanuit de premie- en/of beleggingsinkomsten en bestaat uit het schade- en zorgrisico. Beide categorieën zijn beurt opgebouwd uit Premie- en voorzieningenrisico, onnatuurlijk verval risico en catastrofe risico.

Deze subcategorieën worden niet nader uitgewerkt. De Groep beheerst deze verzekeringstechnische risico's door een adequate systematiek van schadereservering en een op haar omvang afgestemd herverzekeringsbeleid, waarbij rekening wordt gehouden met de aanwezige solvabiliteit.

Ter beperking van de verzekeringstechnische risico's, waaronder catastrofe risico's, zijn met diverse herverzekeraars diverse excess of loss-, quota share- en facultatieve contracten gesloten. De professionele herverzekeraars die participeren in het herverzekeringsprogramma voor de door Ansvar afgegeven dekkingen worden geselecteerd op basis van financiële sterkte en continuïteit, gezien het langetermijnkarakter van de schadeafwikkeling.

Voor de plaatsing en advisering van de contracten wordt gebruikgemaakt van professionele herverzekeringmakelaars. Het eigen behoud op de verschillende contracten is afgestemd op de omvang van het vermogen en de gewenste risicotolerantie.

Kredietrisico/tegenpartijrisico

De Groep kent verschillende verschijningsvormen van kredietrisico. Het kredietrisico in de beleggingsportefeuille, vorderingen op herverzekeraars en de vorderingen op verzekeringnemers en agenten zijn hiervan de belangrijkste. Het kredietrisico wordt beperkt door een zorgvuldige afweging van beleggingsbeslissingen alsmede het zorgvuldig selecteren van herverzekeraars waarbij rekening wordt gehouden met de rating van deze partijen. Tevens wordt gelet op voldoende spreiding om het risico te mitigeren. Voor vorderingen op agenten en cliënten wordt een streng debiteurenbeleid gehanteerd om het risico zo veel mogelijk te beperken.

Kredietrisico in de vastrentende beleggingsportefeuille

Het kredietrisico binnen de vastrentende beleggingsportefeuille is het risico dat een emittent van de obligatie of een debiteur van een onderhandse lening niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen. De portefeuillestrategie is vastgelegd in mandaten voor Lombard Odier. Periodiek wordt gecontroleerd en gerapporteerd of Lombard Odier zich aan de mandaten heeft gehouden. Zie de toelichting op de beleggingen (noot 2).

Kredietrisico vorderingen op herverzekeraars

De Groep maakt gebruik van meerdere herverzekeraars teneinde de financiële gevolgen van geaccepteerde verzekeringstechnische risico's beheersbaar te houden. Er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van gerenommeerde professionele herverzekeraars.

Kredietrisico vorderingen op verzekeringnemers en agenten

Het kredietrisico wordt geminimaliseerd door een strak incassobeleid.

Liquiditeitsrisico

Het matchingsrisico op de korte termijn, het liquiditeitsrisico, wordt beheerst door hoofdzakelijk te beleggen in liquide markten (obligaties) en het aanhouden van voldoende liquide middelen. Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide producten zoals opties en derivaten, met uitzondering van valutatermijncontracten om de valutarisico's in de aandelenportefeuille af te dekken. Daarnaast wordt niet belegd in complexe beleggingsproducten. De liquiditeitspositie wordt dagelijks gevolgd.

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden beheerst door het stellen van eisen met betrekking tot onder meer de interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit van de geautomatiseerde systemen en datakwaliteit. Het beleid is erop gericht dat deze risico's zo veel als mogelijk worden voorkomen. Daarnaast heeft de Groep een operational risk officer, een compliance officer en een internal auditor aangesteld.

IT-risico (inclusief Cyber)

Het IT-risico (inclusief Cyber) betreft het risico dat de operationele en financiële systemen niet langer naar behoren functioneren. Deze risico's worden meegenomen in het risicomanagementsysteem. Gezien de grote afhankelijkheid van de digitale verwerking van transacties is de continuïteit van de automatiseringsomgeving van groot belang. Getroffen maatregelen op dit gebied betreffen de selectie van betrouwbare partners, fysieke beveiliging van ruimtes, toegangsbeveiliging en getroffen back-up & recoveryprocedures. Alle als onderdeel van het Informatiebeveiligingsbeleid en het Bedrijfs Continuïteits Plan (BCP). Tevens bestaan diverse functies, zoals de Informatiebeveiligingscoördinator, de BCM-coördinator, de CISO en de IT-specialist Governance & Control die zich hiermee bezighouden.

Uitbestedingsrisico (inclusief Gevolmachtigd agenten)

Het uitbestedingsrisico is vooral gericht op het niet-aantoonbaar in control zijn van de kritieke uitbestedingen. Hierbij wordt intern onderscheid gemaakt tussen uitbesteding aan Gevolmachtigd agenten en overige kritieke uitbestedingen. Voor dit rapport worden deze twee samengevoegd. Voor beide vormen zijn aanstellingsprocedures ingericht om de risico's te mitigeren en worden de partijen

minimaal jaarlijks gemonitord en geëvalueerd door het verantwoordelijk management. Dit geheel wordt gecoördineerd en beoordeeld door de Manager Volmacht- (en fraude) beheersing en door Risk.

Datakwaliteitsrisico

Het datakwaliteitsrisico betreft naast de reguliere operationele risico's het risico op onvoldoende datakwaliteit in de wettelijk verplichte rapportages aan de toezichthouder. Hierbij speelt het gebruik van end user computing een grote rol. Dit risico wordt gemitigeerd door het gebruik van onafhankelijk gevalideerde Excel-modellen.

Privacy en overige integriteitsrisico's

Het privacy risico bestaat uit het risico dat privacygevoelige gegevens van onze klanten en/of medewerkers onrechtmatig worden gebruikt door onbevoegden. Dit risico wordt beheerst door diverse IT-maatregelen (zie boven) en strenge procedures omtrent het autorisatiebeheer.

Compliancerisico

Naast de reeds hiervoor beschreven risico's, is een van de belangrijkste risico's waarmee de Groep wordt geconfronteerd het compliancerisico. De afgelopen jaren is de financiële markt geconfronteerd met een aanzienlijke toename en verscherping in regelgeving. De Compliance-officer heeft een systeem van monitoring in organisatie en processen om deze risico's te ondervangen en aan de compliance verplichtingen te voldoen.

Frauderisico

Onrechtmatig claimgedrag van polishouders heeft betrekking op het risico dat polishouders onterecht een schade claimen of de omvang van een schade zwaarder aanzetten. Door diverse afdelingen wordt gelet op indicatoren die op mogelijke fraude kunnen duiden en zo nodig aanvullende actie ondernomen. De Fraudecoördinator speelt hierbij een centrale rol. Deze is tevens verantwoordelijk voor het bijhouden van de wetten en eisen en de zorg dat eventuele wijzigingen in het beleid worden opgenomen en in de organisatie wordt geborgd.

Reputatierisico

Het risico dat negatieve publiciteit het vertrouwen in de verzekeraar ondermijnt, met mogelijk grote financiële gevolgen. Reputatierisico kan het gevolg zijn van andere risico's zoals een cyberaanval of fraude. De financiële impact van reputatierisico's is lastig te kwantificeren. Bij het inschatten van de impact van risico's wordt naast het financieel effect ook gekeken naar onder meer verlies van klanten, impact op het gebied van compliance of personele impact. Bij het opstellen van risicoanalyses wordt tevens rekening gehouden met dit reputatierisico. Indien het risico zich voordoet zal daarom tevens een communicatieplan worden opgesteld.

Technische voorzieningen (10)

De verdeling van de technische voorzieningen eigen rekening kan als volgt worden weergegeven:

Niet-verdiende premies

(x € 1.000)

	31-12-2022	31-12-2021
	Eigen	Eigen
	rekening	rekening
Auto	29.217	28.023
Aansprakelijkheid	5.455	4.635
Brand	5.283	4.718
Overige	1.883	1.865
Niet-verdiende premies	41.838	39.241
Af: Vooruitbetaalde provisie en tekencommissie	12.228	12.003
	29.610	27.238

Het verloop van de technische voorziening niet-verdiende premies kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)

	2022	2021
	Eigen	Eigen
	rekening	rekening
Stand 1 januari	27.238	24.368
Mutatie bruto, verantwoord onder wijziging technische voorzieningen premie	2.447	3.729
Mutatie vooruitbetaalde acquisitiekosten, verantwoord onder de bedrijfskosten	-75	-859
Stand 31 december	29.610	27.238

Er is geen voorziening voor niet verdiende premies voor herverzekeringen omdat de contracten van 1 januari tot en met 31 december lopen.

Te betalen schaden

(x € 1.000)

2022	Bruto	Herver-	Eigen
		zekering	rekening
Auto	83.342	-29.183	54.159
Aansprakelijkheid	20.477	-5.709	14.768
Brand	5.784	-2.974	2.810
Overige	8.421	-3.566	4.855
	118.024	-41.432	76.592
2021	Bruto	Herver-	Eigen
		zekering	rekening
Auto	68.440	-22.290	46.150
Aansprakelijkheid	19.529	-4.824	14.705
Brand	8.405	-5.387	3.018
Overige	4.179	-1.637	2.542
	100.553	-34.138	66.415

Het verloop van de technische voorziening te betalen schade kan als volgt worden weergegeven:

Te betalen schaden

(x € 1.000)

	Bruto	2022 Herver- zekering	Eigen rekening	2021 Eigen rekening
Stand 1 januari	100.553	-34.138	66.415	59.082
Onttrekkingen in het jaar	-92.634	31.822	-60.812	-45.938
Dotaties (per saldo) in het jaar	110.105	-39.116	70.989	53.271
Stand 31 december	118.024	-41.432	76.592	66.415

Ontwikkelingen schadeverloop

Na herverzekering (x € 1.000):

	Voorziening 1 januari	In het boek jaar betaal- de schaden	Voorziening einde boekjaar	Per saldo vrijgekomen/ toegevoegd
2022				
Schadejaren:				
. 2016 en eerder	15.725	5.148	11.204	-627
. 2017	4.275	1.066	2.489	720
. 2018	6.038	1.134	5.415	-511
. 2019	6.829	1.302	4.849	678
. 2020	11.188	1.843	7.828	1.517
. 2021	19.740	8.627	12.265	-1.152
Totaal tot en met 2021	63.795	19.120	44.050	625
. 2022		32.770	28.870	
		51.890	72.920	
. Schadebehandelingskosten en Wbf		8.921	3.672	
Totaal netto		60.811	76.592	
2021				
Schadejaren:				
. 2015 en eerder	14.303	991	12.982	330
. 2016	3.635	925	2.743	-33
. 2017	5.049	797	4.275	-23
. 2018	8.054	1.100	6.038	916
. 2019	9.194	1.384	6.829	981
. 2020	16.404	6.414	11.188	-1.198
Totaal tot en met 2020	56.639	11.611	44.055	973
. 2021		27.321	19.740	
		38.932	63.795	
. Schadebehandelingskosten en Wbf		6.703	2.620	
Totaal netto		45.635	66.415	

Toereikendheidstoets

Het bestuur heeft een toereikendheidstoets uitgevoerd op de hoogte van de technische voorzieningen. De positieve toetsmarge (na herverzekering) bedraagt € 12,3 miljoen (v.j. € 5,7 miljoen). De prudentie in de balanswaarde van de technische voorzieningen is gekwantificeerd op basis van realistische actuariële en economische uitgangspunten die mede gebaseerd zijn op ervaringscijfers met betrekking tot de bestaande portefeuille. Bij de vaststelling van het toetssaldo zijn de Solvency II grondslagen gehanteerd, waaronder de toepassing van de contante waarde op basis van de voorgeschreven rentetermijnstructuur, een risicomarge en de contractgrenzen.

Voorzieningen (11)**Latente belastingenverplichtingen**

De latente belastingenschuld betreft de verschuldigde belasting over de ongerealiseerde herwaardering in de beleggingsportefeuille. De latente belastingverplichtingen zijn berekend tegen het nominale tarief van 25,8% (v.j.: 25,8%).

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Balans per 1 januari	2.492	661
Mutatie verslagjaar	-790	1.831
Balans per 31 december	1.702	2.492

De looptijd van de voorziening is overwegend langer dan 1 jaar.

Overige voorzieningen

De specificatie van deze post is als volgt (x € 1.000):	31-12-2022	31-12-2021
Voor jubileumuitkeringen	344	302
Voor verlieslatend contract	17	20
Diverse	81	75
	442	397

Jubileumvoorziening

De Groep keert jubileumuitkeringen uit aan medewerkers die een 12,5-, 25- en 40-jarig dienstjubileum behalen. Er is een voorziening getroffen voor de verwachte uitkeringen aan de medewerkers. Afhankelijk van het aantal dienstjaren is de blijkans ingeschat op basis van historische verloopgegevens. Er is rekening gehouden met een gemiddelde verwachte salarisstijging van 4,1% (v.j. 4,4%) en de rekenrente is gebaseerd op de "IAS 19 Discountrate curve. Deze curve is in lijn met RJ 271. Als pensioenleeftijd is 68 jaar aangehouden.

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Stand per 1 januari	302	257
Dotatie	87	67
Onttrekkingen	-45	-22
Stand per 31 december	344	302

De looptijd van de voorziening is overwegend langer dan 1 jaar.

Verlieslatend contract

In verband met de afwikkeling van de zorgportefeuille is in 2016 een voorziening getroffen voor het negatieve saldo van nog te verwachten opbrengsten en nog te verwachten onvermijdbare kosten.

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Balans per 1 januari	20	81
Vrijval/dotatie	-	-34
Afrekeningen	-3	-27
Balans per 31 december	17	20

Diverse

Onder de diverse voorzieningen is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van voorwaardelijke bijdragen aan schadebeperkende voorzieningen. De Groep keert deze uit aan de leverancier indien polissen waarbij deze voorzieningen zijn verstrekt voortijdig worden beëindigd.

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Balans per 1 januari	75	-
Dotatie	9	75
Onttrekkingen	-3	-
Balans per 31 december	81	75

De looptijd van de voorziening is overwegend langer dan 1 jaar.

Schulden (12)

De schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Schulden uit directe verzekering

(x € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Schulden aan verzekeringnemers en assurantieadviseurs	15.997	16.390
Schulden aan volmachtgevers	814	1.447
Overige	365	228
	17.176	18.065

Schulden uit herverzekering

De schulden uit herverzekering hebben betrekking op de nog te betalen premies aan herverzekeraars.

Niet in de geconsolideerde balans opgenomen verplichtingen (13)

Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V. neemt deel aan de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden NV (NHT). Het aandeel in de dekkingscapaciteit NHT bedraagt € 551.000 (v.j. 485.000).

De Groep heeft commitments afgegeven voor deelname in de Private Equity fondsen tot een bedrag van € 7.100.000. Op balansdatum resteert een commitment van ca € 2.000.000 (v.j.: ca € 700.000).

De Groep loopt een risico op eventuele kortingen bij uitgaande waardeoverdrachten van individuele pensioenrechten. Dit risico is niet kwantificeerbaar en daarom is er geen voorziening voor opgenomen.

De Groep is gedeeltelijk gehuisvest in gehuurde kantoorpanden. De huurovereenkomsten hebben een resterende looptijd van een tot vijf jaar en kunnen stilzwijgend worden verlengd. De huurprijzen worden jaarlijks geïndexeerd.

Er wordt gebruikgemaakt van diverse softwarepakketten. De contracten hebben een resterende looptijd van een tot drie jaar.

In de van toepassing zijnde CAO is een tijdelijke regeling voor vervroegd uittreden opgenomen (de RVU). Medewerkers kunnen tot maximaal 3 jaar voor hun pensioendatum gebruik maken van deze regeling. De uitkering is gekoppeld aan de hoogte van de AOW-uitkering. Het tijdelijke van deze regeling zit hem in het feit dat de uitkering uiterlijk 31 december 2025 moet ingaan. Omdat de uitkering is gekoppeld aan de hoogte van de AOW-uitkering en niet aan het laatst genoten salaris van de betreffende medewerkers, is het niet mogelijk om een juiste schatting te maken van het deelnemingspercentage en daarmee eveneens niet van de hoogte van de verplichting.

De Groep beschikt over bedrijfsauto's op basis van leasecontracten. De contracten hebben een resterende looptijd van 0 tot 4 jaar.

Contractuele verplichtingen per 31 december 2022 (x € 1.000)	1 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Huur bedrijfsgebouwen	182	198	-
Softwarepakketten	782	30	-
Leaseauto's	166	215	-
Totaal	1.130	443	-
Contractuele verplichtingen per 31 december 2021 (x € 1.000)	1 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Huur bedrijfsgebouwen	159	332	-
Softwarepakketten	754	37	-
Leaseauto's	171	237	-
Totaal	1.084	606	-

Technische rekening schadeverzekering

Brancheoverzicht
(x € 1.000)

	Ongevallen		Motorrijtuigen WA		Motorrijtuigen Casco		Aansprake- lijkheid		Brandschade		Overige branches		Totaal	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Bruto verdiende premie	4.578	3.579	51.765	44.071	83.808	68.428	16.793	14.538	23.537	22.868	5.357	5.151	185.838	158.635
Bruto schadelast	-4.790	-3.122	-40.309	-25.536	-41.498	-30.672	-7.016	-4.770	-13.919	-13.509	-2.010	-1.541	-109.542	-79.150
Resultaat herverzekering	935	380	2.194	-723	-8.000	-6.470	-851	-2.378	619	424	-1.444	-1.430	-6.547	-10.197
Bedrijfskosten	-1.516	-1.193	-16.295	-14.016	-26.740	-22.232	-5.942	-5.143	-8.393	-7.977	-1.509	-1.460	-60.395	-52.021
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen	-297	91	-3.365	1.697	-1.045	484	-1.090	597	-382	209	-68	38	-6.247	3.116
Res. technische rekening	-1.090	-265	-6.010	5.493	6.525	9.538	1.894	2.844	1.462	2.015	326	758	3.107	20.383

Verdiende premie eigen rekening (15)**Bruto premie**

De premie is vrijwel volledig afkomstig uit Nederland.

Uitgaande herverzekeringspremies

Ten behoeve van de portefeuille is een herverzekeringsprogramma afgesloten. Naast diverse excess of loss contracten is er tevens een quota share contract afgesloten. Er zijn verschillende quota share afspraken voor de verschillende portefeuilles.

Schaden eigen rekening (16)

De externe schadebehandelingskosten die zijn verantwoord onder de schaden eigen rekening bedroegen in het verslagjaar € 3.836.000 (v.j.: 3.483.000).

De interne schadebehandelingskosten die zijn verantwoord onder de schaden eigen rekening bedroegen in het verslagjaar € 6.990.000 (v.j.: € 5.520.000).

Bedrijfskosten (17)**Acquisitiekosten**

De acquisitiekosten betreffen met name de vergoedingen aan assurantietussenpersonen (provisie) en gevolmachtigden (tekencommissie).

De acquisitiekosten kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

	2022	2021
Acquisitiekosten	39.457	33.273
Hierin begrepen schadeafhandelingskosten, toegerekend aan schadelast	-819	-459
	38.638	32.814

Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen

De beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

	2022	2021
Personeelskosten	23.880	19.810
Afschrijvingen op bedrijfsmiddelen	702	736
Overige beheerskosten	9.119	8.266
Toegerekend aan schadebehandelingskosten	-6.171	-4.949
Toegerekend aan "andere lasten" (niet-technische rekening)	-5.549	-3.797
Totaal beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	21.981	20.066

Personeelskosten

(x 1.000)

	2022	2021
Salarissen	16.398	14.239
Sociale lasten	2.757	2.274
Pensioenlasten	2.294	1.948
Overige personeelskosten	2.431	1.349
	23.880	19.810

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het verslagjaar had de Groep 278 medewerkers op fte basis in dienst (v.j. 248).
Het aantal medewerkers op fte basis op balansdatum bedraagt 292 (v.j. 258).
Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland. De specificatie luidt als volgt:

	2022	2021
Turien & Co. Assuradeuren B.V.	251	224
Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.	41	34
	292	258

Afschrijvingen

(x 1.000)

	2022	2021
Immateriële vaste activa	108	131
Materiële vaste activa	593	605
Boekwinst verkochte activa	-	-
	701	736

Bezoldiging bestuur en raad van commissarissen (18)

Voor de bezoldiging van de bestuurders kwam in het verslagjaar een bedrag van € 639.000 (v.j. € 614.000) ten laste van de Groep.

Voor de bezoldiging van commissarissen van de rechtspersoon kwam in het verslagjaar een bedrag van € 105.000 (v.j.: € 95.000) ten laste van de rechtspersoon en haar dochter- of groepsmaatschappijen.

Honorarium externe accountants (19)

De onder de accountants- en advieskosten ten laste van het resultaat van het boekjaar gebrachte honoraria voor werkzaamheden van externe accountants en de accountantsorganisaties is als volgt onder te verdelen (x 1.000):

	2022	2021
Deloitte Accountants B.V.		
Controle jaarrekening	441	359
Andere controleopdrachten	8	21
Andere niet controlediensten	4	-
Totaal Deloitte Accountants B.V.	453	380
SVC Accountants		
Controle jaarrekening	-	-
Andere controleopdrachten	17	33
Andere niet controlediensten	-	-
Totaal SVC Accountants	17	33
Totaal accountantskosten	470	413

De wettelijke controle jaarrekening betreft eveneens de wettelijke controle op de verslagstaten ten behoeve van De Nederlandsche Bank. De andere controleopdrachten hebben betrekking op een assurancerapport bij de opgave aantal verzekerde motorrijtuigen, een controleverklaring bij het premie-inkomen alsmede controleverklaringen ten behoeve van volmachtgevers (verzekeringsmaatschappijen) en de verklaring met betrekking tot risicobeheer volmachten. De kosten zijn inclusief omzetbelasting en er is rekening gehouden met verwachte meerwerkkosten.

Niet-technische rekening**Opbrengsten uit overige beleggingen (20)**

De opbrengst uit overige beleggingen kan als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

	2022	2021
Dividend op aandelen	241	264
Interest op obligaties	564	610
Overige opbrengsten	17	13
	822	887
Andere baten (21) (x 1.000)		
Tekencommissies en provisies	5.654	3.698
Doorberekende kosten	534	516
Vrijval voorziening verlieslatend contract	-	34
Overige opbrengsten en vergoedingen	652	482
	6.840	4.730

Andere lasten (22)

De andere lasten betreffen de bedrijfskosten die moeten worden toegerekend aan de overige opbrengsten.

Belastingen (23)

De vennootschapsbelasting is berekend tegen het geldende tarief over het resultaat voor belastingen over het boekjaar. Het nominale belastingtarief bedraagt 25,8%. Het effectieve belastingpercentage bedraagt 48,1% (v.j. 25%). Dit hoge percentage vindt zijn oorzaak in de toepassing fiscale bijtellingen en fiscale faciliteiten in combinatie met het geringe en negatieve resultaat.

De door de Groep verschuldigde belasting wordt berekend over de commerciële winst voor belastingen rekening houdend met verschillen in waardering van activa en passiva op de commerciële en de fiscale balans.

Transacties met verbonden partijen (24)

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de Groep en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de vennootschap en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en het management. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan met een niet-zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum (25)

Na balansdatum hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden, anders dan in de jaarrekening zijn verwerkt of toegelicht.

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022 (na voorgestelde resultaatverdeling)

x € 1.000

	31 december 2022	31 december 2021
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa (28)	68.604	74.042
VLOTTENDE ACTIVA		
Kortlopende vorderingen (29)		
Groepsmaatschappijen	27	-
Belastingen	<u>-</u>	<u>164</u>
	27	164
Liquide middelen	<u>219</u>	<u>13</u>
	68.850	74.219
PASSIVA		
Eigen vermogen (8)		
Geplaatst kapitaal	20	20
Agio	13.993	13.993
Herwaarderingsreserve	2.412	2.873
Overige reserves	<u>52.337</u>	<u>52.014</u>
	68.762	68.900
Kortlopende schulden		
Belastingen	31	1
Dividendvoorstel	-	5.250
Overige te betalen kosten	<u>57</u>	<u>68</u>
	<u>88</u>	<u>5.319</u>
	68.850	74.219

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

x € 1.000

	2022	2021
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen (28)	-188	16.895
Overige resultaten na belastingen	50	106
Resultaat na belastingen	-138	17.001

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING

ALGEMEEN

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening (27)

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva alsmede de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst- en verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat na belastingen van vennootschappen waarin wordt deelgenomen en het overige resultaat na belastingen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de vennootschap.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de vennootschap in de resultaten van deze deelnemingen.

TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE POSTEN

Financiële vaste activa (28)

De specificatie luidt als volgt (x € 1.000):

	Nettovermogenswaarde		Aandeel in resultaat	
	31-12-2022	31-12-2021	2022	2021
Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V.	60.791	66.959	-2.168	15.192
Turien & Co. Assuradeuren B.V.	7.538	6.845	1.943	1.662
Assurantiekantoor Bergermeer B.V.	186	178	8	35
Shared Expertise B.V.	89	60	29	6
	68.604	74.042	-188	16.895

De nettovermogenswaarde van deelnemingen is inclusief het door het bestuur van de deelneming eventueel voorgestelde dividend.

Het verloop is als volgt (x € 1.000):	2022	2021
Balans per 1 januari	74.042	60.897
Aandeel in het resultaat	-188	16.895
Dividend	-5.250	-3.750
Balans per 31 december	68.604	74.042

Kortlopende vorderingen (29)

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Niet in de enkelvoudige balans opgenomen verplichtingen (30)

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting met enkele groepsmaatschappijen en is uit dien hoofde (evenals de andere vennootschappen in de fiscale eenheid) hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden voortvloeiende uit deze fiscale eenheid.

Alkmaar, 16 mei 2023

Het bestuur

De heer drs. P. van Geijtenbeek
Mevrouw F.J.E. Bakker RA

De Raad van Commissarissen:

De heer drs. W.J.H. Gerritsen
Mevrouw mr. I.A. Visscher
De heer mr. P.J. Schneider
De heer dr. N.G. de Jager

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE WINSTVERDELINGSREGELING

In artikel 4.1.4 van de statuten is het volgende opgenomen inzake de winstbestemming:

De algemene vergadering is na voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald dan wel bepaling van de wijze waarop een tekort zal worden verwerkt alsmede tot vaststelling van tussentijdse uitkeringen uit de winst of uitkeringen uit de reserves voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden. Een besluit tot uitkering uit de winst of reserves is onderworpen aan de goedkeuring van het bestuur. Het bestuur weigert slechts de goedkeuring indien het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

Indien bij de bestemming van de winst geen besluit over uitkering of reservering van winst tot stand komt wordt de winst, waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd. Bij de berekening van het bedrag dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd deelt elk aandeel in een gelijk deel van de uitkering. Van de vorige zin kan telkens met instemming van alle aandeelhouders worden afgeweken.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur en de raad van commissarissen van Turien & Co. Holding B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Turien & Co. Holding B.V. te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Turien & Co. Holding B.V. op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022.
3. Het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2022.
4. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Turien & Co. Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.380.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van het eigen vermogen. Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte benchmark, omdat hiervan ook de SCR-ratio is afgeleid, en deze ratio over het algemeen door de stakeholders als belangrijk kengetal wordt gezien voor de financiële robuustheid van de organisatie. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 69.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Turien & Co. Holding B.V. staat aan het hoofd van een groep met een onderliggende entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van Turien & Co. Holding B.V.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen Turien & Co. Holding B.V., Ansvar Verzekeringsmaatschappij N.V., Effe T B.V. en Turien & Co. Assuradeuren B.V. Bij deze onderdelen hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

Controle-aanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling, de rapportages van de sleutelfuncties, en de incidenten- en klachten registratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van de elementen die tot fraude kunnen leiden: Rationalisatie, druk (motivatie) en gelegenheid. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Omschrijving:

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te kunnen plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze overzichten op te stellen door intern beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Wijze waarop door ons is gecontroleerd:

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de interne beheersingsmaatregelen en de processen aangaande het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. Ook hebben wij de processen rondom totstandkoming van financiële verslaggeving en het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering beoordeeld. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiliging in de IT-systemen en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken.

Daarnaast hebben wij specifieke aandacht gegeven aan:

- **Schattingen door management:**
Identificeren en toetsen van de belangrijkste schattingen onderliggend aan de berekening van de technische voorzieningen, waarbij wij specialisten hebben ingezet op het gebied van actuariële berekeningen. Wij hebben specifieke aandacht besteed aan mogelijke tendenties vanuit management bij het opstellen van deze schattingen.
- **Genereren en verwerken van journaalposten:**
Het selecteren en toetsen van journaalposten op basis van risicocriteria, zoals memoriaalboekingen in de verantwoorde premies en technische voorzieningen en journaalposten met frauduleuze kenmerken of omschrijvingen.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur en de raad van commissarissen.

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controle-aanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de entiteiten door het lezen van notulen, correspondentie met de toezichthouders en rapporten van internal audit, alsmede door het inwinnen van inlichtingen bij de sleutelfuncties (risk, compliance en actuariel). Wij hebben forensisch deskundigen betrokken in deze evaluatie.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, naleving van het (vennootschaps)belastingrecht en regelgeving voor financiële verslaggeving, de vereisten in het kader van Titel 9 van Boek 2 BW en de regelgeving van Solveny II aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is Turien & Co. Holding B.V. onderworpen aan overige wet- en regelgeving, waarvan de gevolgen van niet naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Gezien de aard van de activiteiten van Turien & Co. Holding B.V. en de complexiteit van deze regelgeving bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van een entiteit, voor de mogelijkheid van een entiteit om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controle-aanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en het bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Wij hebben hierbij onder andere aandacht besteed aan de solvabiliteitspositie, liquiditeitsratio's, combined ratio's en de inbaarheid van de vorderingen.

- Nagaan of het bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).
- Evalueren van de in de toelichting van de jaarrekening opgenomen informatie gerelateerd aan Solvency II in relatie tot de door ons uitgevoerde werkzaamheden op de Solvency II staten.
- Evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekeningrekening rekening houdend met onze kennis uit de controle en ontwikkelingen in de branche zoals de impact van de inflatieontwikkelingen op de premies en schade.
- Inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.
- Het kennisnemen van de uitkomsten van de door het management opgestelde Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) inclusief de beoordeling van de onderkende stress-scenario's.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Het kernpunt van onze controle

In dit hoofdstuk beschrijven wij de zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Deze zaken hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot het kernpunt bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving van het kernpunt	De wijze waarop dit kernpunt door ons is gecontroleerd
Waardering technische voorziening te betalen schaden, inclusief herverzekeringen Turien & Co. Holding B.V. heeft een significante technische voorziening voor te betalen schaden (bruto) van € 118 miljoen (2021: € 100,5 miljoen). Dit betreft 58,0% van het balanstotaal (2021: 50,9%). Het herverzekeringsdeel betreft € 41,4 miljoen (2021: € 34,1 miljoen) en beslaat 20,4% van het balanstotaal (2021: 17,3%). De bepaling van de technische voorziening voor te betalen schaden bevat significante inschattingen ten aanzien van onzekere toekomstige uitkomsten, waaronder de inschatting van de toekomstige uitkeringen, de kostenvoorziening en de IBN(E)R.	Om het risico te ondervangen hebben wij onder meer: • De opzet en het bestaan van de interne-controleprocedures rondom het bepalen van de technische voorzieningen beoordeeld.• Het toetsen van de reserveringen op toereikendheid aan de hand van de beschikbare informatie, waaronder (updates van) expertise rapporten van externe schaderegelaars en correspondentie met onder andere belangenbehartigers en verzekerden.

Beschrijving van het kernpunt

Verschillende bronnen en assumpties worden gebruikt om deze verplichtingen in te schatten (zoals inschattingen van schade-experts en actuariële technieken op basis van historische gegevens en patronen). Tevens wordt rekening gehouden met de impact van het herverzekeringsdeel bij het bepalen van de nettovoorziening voor te betalen schaden.

Het bepalen van de technische voorziening voor te betalen schade is een complex en deels subjectief proces doordat belangrijke schattingen moeten worden gemaakt door het management en is daarom een kernpunt in onze controle.

Voorts zijn er quota share, excess of loss en aggregate excess of loss herverzekeringscontracten, waarbij een aanzienlijk deel wordt herverzekerd. Het risico ziet met name toe op de juiste uitvoering van het herverzekeringsbeleid als ook het risico aangaande de kredietwaardigheid van de herverzekeraars (pagina 58 van het jaarverslag).

De wijze waarop dit kernpunt door ons is gecontroleerd

- Het toetsen van de voorziening voor te betalen schaden aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses, waaronder de analyse van de uitloopresultaten.
- Het bespreken van algemene schadeontwikkelingen en specifieke grote en bijzondere schaden aan de hand van de onderliggende schadedossiers en bijbehorende rapporten van schade-experts.
- Het evalueren van de uitkomsten van de werkzaamheden op de technische voorzieningen ultimo 2022 zoals uitgevoerd door de actuariële functiehouder.
- Specifieke werkzaamheden op de herverzekeringen betreffen het beoordelen van de kredietwaardigheid van de herverzekeraars en het beoordelen van het herverzekeringsdeel van de schades aan de hand van de onderliggende afrekeningen, berekeningen, bronbestanden en herverzekeringscontracten.
- Specifieke werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de gehanteerde methodiek en assumpties in de bepaling van de IBN(E)R en de kostenvoorziening. Hierbij hebben wij specialisten ingezet om ons te assisteren bij deze controlewerkzaamheden.

Ten slotte hebben wij beoordeeld of de toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de verslaggevingsvereisten.

Onze observatie bij dit kernpunt

Wij achten de door Turien & Co. Holding B.V. toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de technische voorziening voor te betalen schaden aanvaardbaar. Tevens achten wij de toelichting in de algemene grondslagen en noot 10 van de geconsolideerde jaarrekening toereikend.

Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen significante bevindingen geconstateerd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- Het verslag van de raad van commissarissen
- Personalía
- De kengetallen
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de raad van commissarissen op 12 november 2020 benoemd als accountant van Turien & Co. Holding B.V. vanaf de controle van het boekjaar 2021 en zijn sinds dat boekjaar de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 16 mei 2023

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: C.J. de Witt RA